

บทที่ 4

ผลการวิจัย และอภิปรายผล

การศึกษาแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจา ใกล้เคียงคนกลาง : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านคำแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน
2. ผลการดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน โดยใช้วิธีการเจรจาใกล้เคียงคนกลาง
3. อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน

ในการศึกษาสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Checklist) แบบตรวจสอบรายการตาม ลักษณะของการกระทำ ความรุนแรงตามวิธีการที่ใช้ในการแสดงออกถึงความรุนแรง 4 รูปแบบ (องค์การอนามัยโลก, 2545) ได้แก่ 1) ความรุนแรงทางร่างกาย 2) ความรุนแรงทางเพศ 3) ความรุนแรงทางจิตใจ 4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย/ทอดทิ้ง ที่เป็นเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยใช้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ประกอบด้วย ครู จำนวน 7 คน ผู้ปกครองจำนวน 43 คน นักเรียนจำนวน 56 คน รวมทั้งสิ้น 106 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนทุกชุด จำนวน 106 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือการหาค่าความถี่และร้อยละ ได้ผลการวิจัยดังแสดงในตารางที่ 3 – 5 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	3	42.86
	หญิง	4	57.14
2. ปฏิบัติหน้าที่	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	14.29
	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	0	0.00
	ครู	6	85.71
	อื่นๆ ไปรกระบุ.....	1	14.29
3. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	28.57
	ปริญญาตรี	4	57.14
	ปริญญาโท	1	14.29
	สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00
4. อายุ	20 - 25 ปี	0	0.00
	26 - 30 ปี	0	0.00
	31 - 35 ปี	1	14.29
	35 - 40 ปี	2	28.57
	45 - 50 ปี	1	14.29
	มากกว่า 50 ปี	3	42.86
5. สถานภาพ	โสด	2	28.57
	สมรส	4	57.14
	หย่าร้าง	1	14.29
	อื่นๆ	0	0.00
6. ศาสนา	พุทธ	7	100.00
	อิสลาม	0	0.00
	คริสต์	0	0.00
	อื่นๆ ไปรกระบุ.....	0	0.00

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางด้านร่างกาย			
1. ท่านเคยกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่	ไม่เคย	6	85.71
	เคย ในลักษณะ	1	14.29
	- เขียนตี	1	14.29
	- ตะ	0	0.00
	- บิดเนื้อ หรือ หยิก	1	14.29
	- ต่อย	0	0.00
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธ อื่น เช่น	1	14.29
	- อื่นๆ โปรดระบุ	0	0.00
2. นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่	ไม่เคย	2	28.57
	เคย ในลักษณะ	5	71.43
	- เขียนตี	3	42.86
	- ตะ	2	28.57
	- กัด	2	28.57
	- ต่อย	4	57.14
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธ อื่น เช่น	3	42.86
	- อื่นๆ โปรดระบุ	1	14.29
3. ท่านเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำการทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่	ไม่เคย	2	28.57
	เคย ในลักษณะ	5	71.43
	- เขียนตี	3	42.86
	- ตะ	3	42.86
	- กัด	2	28.57
	- ต่อย	3	42.86
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธ อื่น เช่น	3	42.86
	- อื่นๆ โปรดระบุ	1	14.29

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
4.นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยกระทำผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟ	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยทำร้ายร่างกาย	1	14.29
	เคยทำร้ายร่างกาย 2 -3 ครั้ง	0	0.00
	ทำร้ายร่างกายเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	2	28.57
	เคยทำร้ายร่างกายสัปดาห์ละครั้ง	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	57.14
5. ท่านเห็นนักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บเช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาทประมาณกี่ครั้ง	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกรังแกเลย	2	28.57
	เคยเกิดขึ้น 2 -3 ครั้งเท่านั้น	1	14.29
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	2	28.57
	สัปดาห์ละครั้ง	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	42.86
6. ท่านเคยทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาทประมาณกี่ครั้ง	ในสองเดือนที่ผ่านมาไม่เห็น	1	14.29
	เคยเห็น 2 -3 ครั้ง	1	14.29
	เคยเห็นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	1	14.29
	เคยเห็นสัปดาห์ละครั้ง	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	57.14
7. บริเวณใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท	ห้องเรียน	5	71.43
	สนามกีฬา	3	42.86
	ห้องน้ำ	1	14.29
	โรงอาหาร	1	14.29
	หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว	1	14.29
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
8. เพราะสาเหตุใดนักเรียนในโรงเรียนของท่านจึงถูกทำให้ร่างกายของนักเรียนได้รับบาดเจ็บ	ร่างกายอ่อนแอกว่า	4	57.14
	เคียดชังชิงหมองใจกัน	2	28.57
	ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ	1	14.29
	เรื่องแฟน	1	14.29
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	42.86
9. ส่วนใหญ่นักเรียนในโรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกระงับการทำงานได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	1	14.29
	บอกให้ครูคนอื่นทราบ	3	42.86
	บอกครูที่ปรึกษา	2	28.57
	บอกครูฝ่ายปกครอง	5	71.43
	ทำโทษนักเรียนทันที	0	0.00
	แจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย	1	14.29
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	14.29
10. ท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกระงับการทำงานได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	0	0.00
	บอกให้ครูคนอื่นทราบ	4	57.14
	บอกครูที่ปรึกษา	4	57.14
	บอกครูฝ่ายปกครอง	3	42.86
	ทำโทษนักเรียนทันที	0	0.00
	แจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	57.14
11. ท่านทำโทษนักเรียนผู้กระทำความผิดอย่างไร	ว่ากล่าวตักเตือน	6	85.71
	เขียน	0	0.00
	ทำทัณฑ์บน	1	14.29
	ทำกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	14.29

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
12. เวลาใดที่นักเรียนโรงเรียนของท่านมักจะไป ดบ ตี เตะ ค่อย ทะเลาะวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ	ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน	2	28.57
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	2	28.57
	เวลาเรียน	3	42.86
	ปลอดจากครูอาจารย์	7	100.00
	หลังเลิกเรียน	3	42.86
	พักเที่ยง	5	71.43
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57
13. เมื่อมีเหตุการณ์ ชก ดบ ตี เตะ ค่อย ผลัก หรือทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนคนอื่นๆในโรงเรียนของท่านที่เห็นเหตุการณ์เคยพยายามห้าม หรือพยายามหยุดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือไม่	แทบจะไม่เคยทำเลย	2	28.57
	เคยทำนานๆครั้งเท่านั้น	2	28.57
	เคยทำเป็นบางครั้งเท่านั้น	2	28.57
	เคยทำทุกครั้ง	2	28.57
	เคยทำบ่อยๆ	0	0.00
	เข้าห้ามปรามเมื่อเห็นว่าเหตุการณ์จะบานปลายหรือขยายความรุนแรง	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57
14. ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้ทำให้นักเรียนอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ชก ดบ ตี เตะ ค่อย ผลัก หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน	ถูกเพื่อนด่าให้เจ็บที่ใจ	6	85.71
	ถูกด่าพ่อแม่	6	85.71
	ถูกดูถูกเหยียดหยาม	4	57.14
	ถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายก่อน	5	71.43
	ถูกกลั่นแกล้งใส่ร้าย	2	28.57
	แย่งกันจับคนรักหรือแฟน	0	0.00
	คึกคะนองตามกลุ่มเพื่อนพวกมากลากกันไป	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	14.29

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางเพศ			
15. นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	4	57.14
	เคย ในลักษณะ	3	42.86
	-ถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย	3	42.86
	-ให้นักเรียนเป็นผู้ จับต้อง ลูบคลำ ร่างกายตนเอง	0	0.00
	-ให้ดูสื่อลามก	2	28.57
	-ถ่ายรูปไปให้นักเรียน	0	0.00
	-ข่มขู่บังคับจะนำความลับเปิดเผย เพื่อให้ยอมให้ร่วมเพศ	0	0.00
	-อื่นๆ โปรดระบุ	1	14.29
16.ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยดูสื่อลามกกับใคร	ไม่เคยดู	0	0.00
	ดูคนเดียว	2	28.57
	ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน	5	71.43
	ดูกับเพื่อนต่างเพศ	0	0.00
	ดูเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย	3	42.86
	ดูกับแฟน	0	0.00
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	1	14.29
17. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนเคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ (ดังข้อ 15) เป็นจำนวนกี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	2	28.57
	2 ครั้ง	1	14.29
	3 ครั้ง	1	14.29
	มากกว่า 3 ครั้ง	1	14.29
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
18. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน	เพื่อนในห้อง	2	28.57
	รุ่นพี่	1	14.29
	รุ่นน้อง	0	0.00
	เพื่อนต่างโรงเรียน	2	28.57
	คนในครอบครัว	2	28.57
	ครู-อาจารย์	0	0.00
	คนแปลกหน้า	0	0.00
	แฟนหรือคนรัก	0	0.00
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	3	42.86
19. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ โดยผู้หญิง หรือผู้ชาย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกลวนลามเลย	1	14.29
	ผู้หญิง	0	0.00
	ผู้ชาย	4	57.14
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	0	0.00
	กระแทกหรือกลุ่มรักร่วมเพศ	0	0.00
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	3	42.86
20. ผู้ที่มา ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียนในโรงเรียนของท่านเป็นคนเดิมหรือกลุ่มเดิมหรือไม่	ใช่	0	0.00
	ไม่ใช่	4	57.14
	เพิ่งเคยถูกลวนลามครั้งเดียว	1	14.29
	ภายในบ้านหรือที่พัก	0	0.00
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	3	42.86
21. สถานที่ใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ห้องเรียน	0	0.00
	สนามกีฬา	0	0.00
	ห้องน้ำ	0	0.00
	หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว ๆ	0	0.00
	ที่บ้าน	4	57.14
	อื่นๆ (โปรดระบุ)..... ไม่ทราบ.....	3	42.86

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
22. เวลาใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูก ลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	0	0.00
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	0	0.00
	เวลาเรียน	0	0.00
	พักเที่ยง	0	0.00
	หลังเลิกเรียน	2	28.57
	ขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่เห็น.....	4	57.14
23. เหตุการณ์ที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนเคย ถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ ที่เคยเกิดขึ้น	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกลวนลามเลย	2	28.57
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	2	28.57
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	0	0.00
	สัปดาห์ละครั้ง	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ)...ไม่ทราบ.....	3	42.86
24. สาเหตุใดที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ	ร่างกายอ่อนแอกว่า	2	28.57
	อยู่ในที่ลับตา	1	14.29
	คู่อีกลามก	1	14.29
	เพราะไว้ใจคนใกล้ชิด	4	57.14
	เป็นแฟนหรือคนรัก	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไม่ทราบ.....	3	42.86

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
25.ส่วนใหญ่ผู้เรียนในโรงเรียนของท่าน แก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูก ลวนลามทาง เพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	5	71.43
	แจ้งตำรวจ	1	14.29
	ปรึกษาครู	1	14.29
	บอกพ่อแม่	1	14.29
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	1	14.29
	บอกเพื่อน	2	28.57
	เป็นแฟนหรือคนรัก	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ)..... ไม่ทราบ.....	3	42.86
26.ท่านเคยให้ความรู้เรื่องการลวนลาม ทางเพศหรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศกับ นักเรียนเมื่อใด	หน้าเสาธง	2	28.57
	แทรกขณะสอน	5	71.43
	ในช่วงโมฆะแนะแนว	2	28.57
	อื่นๆ(โปรดระบุ)...	2	28.57
ความรุนแรงทางจิตใจ			
27. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่า นักเรียนใน โรงเรียนของท่านเคยถูก เพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึก ด้อยค่า และลด คุณค่าความเป็น มนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	4	57.14
	เคย ในลักษณะ	3	42.86
	-ทำร้ายจิตใจ	1	14.29
	-ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	1	14.29
	-ทำให้ได้รับความอับอาย	2	28.57
	-ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็น มนุษย์	0	0.00
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งโดยไม่เป็นธรรม	0	0.00
	- อื่นๆ โปรดระบุ .... ไม่ทราบ.....	1	14.29

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ทัศนภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านกำแพง ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
28. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่า นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูกเพื่อน หรือบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับ อย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับ อาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็น มนุษย์ เป็นจำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	1	14.29
	2 ครั้ง	0	0.00
	3 ครั้ง	1	14.29
	มากกว่า 3 ครั้ง	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ)...ไม่ทราบ...	3	42.86
29. ท่านเคย ทำร้ายจิตใจ ของนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้เขา ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และ ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	5	71.43
	เคย ในลักษณะ	2	28.57
	-ทำร้ายจิตใจ	0	0.00
	-ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	0	0.00
	-ทำให้ได้รับความอับอาย	2	28.57
	-ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความ เป็นมนุษย์	0	0.00
	-ใส่ร้ายกั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	0	0.00
	-อื่นๆ โปรดระบุ	1	14.29
30. ท่านเคยทำร้ายจิตใจนักเรียน ควบคุม บังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้เขาได้รับ ความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ เป็นจำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	0	0.00
	2 ครั้ง	0	0.00
	3 ครั้ง	1	14.29
	มากกว่า 3 ครั้ง	1	14.29
	อื่นๆ(โปรดระบุ)..... ไม่เคย.	5	71.43
31. เหตุการณ์ใดที่ทำให้ท่านมักจะทำร้าย จิตใจ นักเรียนควบคุมบังคับอย่างไม่มี เหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึก ด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์	นักเรียนไม่มีวินัย	4	57.14
	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน	4	57.14
	นักเรียนทำผิดระเบียบ ของโรงเรียน	2	28.57
	นักเรียนพูดไม่สุภาพ	1	14.29
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	2	28.57

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
32.บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน	เพื่อนในห้อง	4	57.14
	รุ่นพี่	4	57.14
	รุ่นน้อง	0	0.00
	เพื่อนต่างโรงเรียน	0	0.00
	ครู	1	14.29
	คนในครอบครัว	1	14.29
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	2	28.57
33. เวลาใดที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	2	28.57
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	0	0.00
	เวลาเรียน	0	0.00
	พักเที่ยง	1	14.29
	หลังเลิกเรียน	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	5	71.43
34. นักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดย ผู้หญิง หรือ ผู้ชาย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกทำร้ายเลย	1	14.29
	ผู้หญิง	0	0.00
	ผู้ชาย	1	14.29
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	3	42.86
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	2	28.57
35. นักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ กับใคร	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกรังแกเลย	1	14.29
	ผู้หญิง	0	0.00
	ผู้ชาย	0	0.00
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	3	42.86
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	42.86

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
36. เหตุการณ์ที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ที่เคยเกิดขึ้น	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกทำร้ายเลย	2	28.57
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	1	14.29
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	0	0.00
	สัปดาห์ละครั้ง	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	57.14
37. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพราะอะไร	นักเรียนไม่ตามใจเขา	3	42.86
	นักเรียนพูดไม่ไพเราะก่อน	2	28.57
	เขา พูดไม่ไพเราะก่อน	1	14.29
	อายุน้อยกว่า	2	28.57
	เข้าใจผิด	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	42.86
38. นักเรียนในโรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อมีเรื่องทางจิตใจมีปัญหทำให้ไม่สบายใจเกิดขึ้น	เก็บไว้คนเดียว ไม่บอกใคร	2	28.57
	ปรึกษากับเพื่อน	5	71.43
	ปรึกษาครู	4	57.14
	บอกพ่อแม่	4	57.14
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	3	42.86
	ปรึกษาสายด่วน hotline ต่างๆของหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	14.29

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย / ทอดทิ้ง			
39. เรื่องที่นักเรียนในโรงเรียนของท่าน มักไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร คือเรื่องอะไร	อาหาร	3	42.86
	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	1	14.29
	การดูแลสุขภาพ	3	42.86
	การดูแลยามเจ็บป่วย	1	14.29
	สถานะทางการเงินหรือค่าใช้จ่าย	7	100.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	42.86
40.นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูก ปล่อยให้อดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแล จากครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	3	42.86
	เคย ในเวลา	4	57.14
	-อดอาหารเช้า	2	28.57
	-อดอาหารกลางวัน	0	0.00
	-อดอาหารเย็น	1	14.29
	-อื่นๆ โปรดระบุ	3	42.86
41. นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูก ปล่อยให้อดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแล จากครอบครัวบ่อยหรือไม่	1 ครั้ง	0	0.00
	2 ครั้ง	0	0.00
	3 ครั้ง	0	0.00
	มากกว่า 3 ครั้ง	3	42.86
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	57.14
42. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่าน ถูกละเลยทอดทิ้ง โดยถูกปล่อยให้อด อาหารเพราะอะไร	ไม่มีพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่ด้วย	5	71.43
	พ่อแม่ยากจน	4	57.14
	พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	6	85.71
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
43. นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลหรือไม่	ไม่ เคย	1	14.29
	เคย ในเวลา	6	85.71
	-เช้า	2	28.57
	-กลางวัน	3	42.86
	-กลางคืน	3	42.86
	-อื่นๆ โปรดระบุ	3	42.86
44. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะอะไร	พ่อแม่ยากจน	3	42.86
	พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	6	85.71
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	2	28.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57
45. นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่มใช้หรือไม่	ไม่เคย	4	57.14
	เคย	3	42.86
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	1	14.29
46. สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม เพราะอะไร	พ่อแม่ยากจน	3	42.86
	พ่อแม่ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น	4	57.14
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	1	14.29
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	42.86
47. นักเรียนในโรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกปล่อยไว้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	1	14.29
	ปรับทุกข์กับเพื่อน	2	28.57
	ปรึกษาครู	3	42.86
	บอกพ่อแม่	2	28.57
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	2	28.57
	แจ้งหน่วยงานราชการเพื่อขอความช่วยเหลือ	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนครู (N=7)	ร้อยละ
48. เวลาเจ็บป่วยนักเรียนในโรงเรียนของท่านได้รับการดูแลจากครอบครัวเป็นอย่างดี	ใช่	4	57.14
	ไม่ใช่	3	42.86
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	1	14.29
49. นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวหลายวันทั้งๆที่เจ็บป่วย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคย	1	14.29
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	1	14.29
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	5	71.43
50. โรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อนักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงการถูกทอดทิ้งทางกาย ไม่ให้อาหารเพียงพอ ไม่ดูแลสุขภาพ ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ไม่คุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	5	71.43
	ปรับทุกข์กับเพื่อน	7	100.00
	ปรึกษาครู	6	85.71
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	1	14.29
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	28.57

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพปัญหาความรุนแรงตามความคิดเห็นของครู โดยแบ่งเป็นด้าน ๆ ดังนี้

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 57.14 เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 42.86 ปฏิบัติหน้าที่ ครู คิดเป็นร้อยละ 85.71 เป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 14.29 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 57.14 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 28.57 น้อยสุดปริญญาโทร้อยละ 14.29 ระดับอายุ เป็นผู้มีอายุ มากกว่า 50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 42.86 รองลงมาได้แก่ระดับอายุ 35 – 40 ปี ร้อยละ 28.57 น้อยสุดได้แก่ ระดับอายุ 31- 35 ปี และอายุ 45 – 50 ปี เท่ากันคือ ร้อยละ 14.29 สถานภาพสมรสมากที่สุด ร้อยละ 57.14 รองลงมาได้แก่ โสดร้อยละ 28.57 น้อยสุด คือ หย่าร้าง ร้อยละ 14.29 โดยครูทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100.00

ความรุนแรงทางร่างกาย พบว่า ครูไม่เคยกระทำงานทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 85.71 ส่วนที่เคยในลักษณะ เข็มคัน บิดเนื้อ หรือหยิก และใช้อุปกรณ์อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 14.29 และจากการกำกับดูแลนักเรียนพบว่านักเรียนในโรงเรียน เคยทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 71.43 โดยกระทำในลักษณะการต่อยกันมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่ามีเพื่อน ถูกกระทำงานทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 71.43 ในลักษณะ ต่อย เตะ และการเขี่ย ในส่วนนักเรียน ในโรงเรียนเคยกระทำผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ และเคยทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ พบว่า ส่วนมากอยู่ในหัวข้ออื่น ๆ ซึ่งได้ระบุไว้ว่าไม่พบข้อมูลที่บ่งชี้ได้ บริเวณที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนถูกกระทำงานทำให้ได้รับบาดเจ็บ คือ บริเวณห้องเรียน รองลงมาเป็นสนามกีฬา โดยมีสาเหตุของการถูกทำร้ายมากที่สุดคือร่างกายอ่อนแอกว่า โดยส่วนใหญ่เมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วนักเรียนแก้ปัญหาโดยการบอกครูฝ่ายปกครอง ส่วนครูแก้ปัญหาโดยบอกให้ครูคนอื่นทราบ และบอกครูที่ปรึกษา ในส่วนการลงโทษนักเรียนส่วนใหญ่ครูใช้วิธีลงโทษโดยว่ากล่าวตักเตือน เวลาที่นักเรียนมักจะไป ตบ ดี เตะ ต่อย ทะเลาะวิวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ คือช่วงเวลาปลอดจากครู อาจารย์ รองลงมาคือพักเที่ยง เมื่อมีเหตุการณ์ ชก ตบ ดี เตะ ต่อย ผลัก หรือทะเลาะวิวาทกันของ นักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียนที่เห็นเหตุการณ์เคยพยายามห้าม หรือพยายามหยุด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือไม่ พบว่า เคยทำบ่อย ๆ ร้อยละ 0.00 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ชก ตบ ดี เตะ ต่อย ผลัก หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน ส่วนมากมาจากถูกเพื่อนด่าให้เจ็บที่ใจ ถูกด่าพ่อแม่ รองลงมาคือถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายก่อน

ความรุนแรงทางเพศ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนส่วนมากไม่เคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ ร้อยละ 57.14 ส่วนที่ตอบว่า เคย ร้อยละ 42.86 พบในลักษณะถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย มากสุด รองลงมาคือให้ดูสื่อลามก โดยได้รับ รายงานว่านักเรียนส่วนมากดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน รองลงมาดูเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย และดูคนเดียว ซึ่งพบว่ามีกรกระทำอย่างน้อย 1 ครั้ง กลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียนพบว่า มากสุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ส่วนซึ่ง รองลงมาคือมีทั้งเพื่อนในห้อง เพื่อนต่างโรงเรียนและคนในครอบครัว โดยได้รับรายงานว่านักเรียน ในโรงเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศโดยผู้ช่วยส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.14 รองลงมาเป็นอย่างอื่น ๆ คือไม่ทราบ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่มาลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ นักเรียนในโรงเรียนของท่านไม่ใช่คนเดิม รองลงมาเป็นอย่างอื่น ๆ คือไม่ทราบ สถานที่ ที่ท่านเห็นหรือ ได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศส่วนมากเป็นที่บ้าน ร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ อื่น ๆ ระบุว่าไม่ทราบ เวลาที่ได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูกลวนลาม ทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ คืออื่น ๆ ระบุว่าไม่ทราบ ร้อยละ 57.14 รองลงมาคือหลังเลิกเรียน

และขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก ร้อยละ 28.57 สาเหตุใดที่นักเรียนในโรงเรียนถูกกลั่นแกล้งทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศมากที่สุดคือ เพราะไว้ใจคนใกล้ชิด ร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ อื่น ๆ ระบุว่าไม่ทราบ ร้อยละ 42.86 ส่วนใหญ่นักเรียนในโรงเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูก กลั่นแกล้งทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ โดย เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ร้อยละ 71.43 รองลงมาคือบอกเพื่อน ร้อยละ 28.57 ในการให้ความรู้ของครูเรื่องการกลั่นแกล้งทางเพศหรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศกับนักเรียนส่วนมาก จะแทรกขณะสอน ร้อยละ 71.43

ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่านักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ร้อยละ 57.14 ส่วนในกรณีที่เคย ร้อยละ 42.86 อยู่ในลักษณะทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 28.57 ครูที่ไม่เคยทำร้ายจิตใจนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้เขา ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 71.43 ส่วนเคย ประมาณ 3 ครั้ง และมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.29 ส่วนเหตุการณ์ใดทำให้ท่านมักจะ ทำร้ายจิตใจ นักเรียนควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ได้แก่ นักเรียนไม่มีวินัย ไม่ตั้งใจเรียน คิดเป็นร้อยละ 57.14 มากสุด รองลงมาคือ นักเรียนทำผิดระเบียบของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ นักเรียนพูดไม่สุภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.29 บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ของนักเรียนในโรงเรียนได้แก่ รุนพี่ และรุ่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคืออื่น ๆ ระบุว่าไม่เคยคิดเป็นร้อยละ 28.57 ครู และคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 14.29 เท่ากัน สำหรับรุ่นน้องและเพื่อนต่างโรงเรียนคิดเป็น ร้อยละ 0.00 เวลาที่นักเรียนในโรงเรียนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ อื่น ๆ (โปรดระบุ) ว่านักเรียนไม่เคย ถูกกระทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมา คือ ตอนเช้าก่อนเข้าเรียนและหลังเลิกเรียน คิดเป็น ร้อยละได้เท่ากันคือ 28.57 ในเวลาพักเที่ยงคิดเป็นร้อยละ 14.29 เวลาไปทำธุระส่วนตัว และเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.00 นักเรียนในโรงเรียนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยทั้งผู้หญิง หรือผู้ชาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาได้แก่ อื่น ๆ โปรดระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 28.57 ส่วนที่ระบุว่าผู้ชาย คิดเป็นร้อยละ 14.29 ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกทำร้ายเลยคิดเป็นร้อยละ 14.29 ผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 0.00 น้อยสุด นักเรียนในโรงเรียนมักจะทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผลทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ กับทั้งผู้หญิงและผู้ชายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมา อื่น ๆ (โปรดระบุ) ระบุว่าไม่ทราบ

ข้อมูลคิดเป็นร้อยละ 42.86 และในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกรังแกเลย คิดเป็นร้อยละ 14.29 ส่วนที่บอกว่าผู้หญิง ผู้ชาย มีค่าเท่ากันคือ คิดเป็นร้อยละ 0.00 เหตุการณ์ที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านเคยถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่เคยเกิดขึ้นมากที่สุดคือ อื่น ๆ (โดยระบุว่า) ไม่ทราบข้อมูลคิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมา ได้แก่ ในสองเดือนที่ผ่านมาไม่เคยถูกทำร้ายเลยคิดเป็นร้อยละ 28.57 สุดท้ายเห็นว่าเคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 14.29 ส่วนที่เห็นว่าเกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง และ สัปดาห์ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.00 สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียนถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์มากที่สุด คือ นักเรียนไม่ตามใจเขา คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือ นักเรียนพูดไม่ไพเราะก่อน และเกิดจากการเข้าใจผิด รวมทั้ง อายุน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ 28.57 นักเรียนในโรงเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อมีเรื่องทางจิตใจมีปัญหาทำให้ไม่สบายใจเกิดขึ้นมากที่สุดคือปรึกษาครู และ บอกพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาบอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจคิดเป็นร้อยละ 42.86 ส่วนอื่น ๆ (โปรดระบุ) โดยระบุว่าไม่เคยมีปัญหาโดยคิดเป็นร้อยละ 14.29 ส่วนปรึกษาสายด่วน hotline ต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 0.00

ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย/ทอดทิ้ง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีเรื่องที่มักไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควรคือ เรื่องสถานะทางการเงินหรือค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาเป็นเรื่องของอาหารและการดูแลสุขภาพและอื่น ๆ ระบุว่าไม่ทราบข้อมูลมีค่าเท่ากันคือ คิดเป็นร้อยละ 42.86 ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม 14.29 และนักเรียนในโรงเรียนเคยถูกปล่อยให้หอดอาหารโดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวดังนี้คือ หอดอาหารเข้ามากสุด ร้อยละ 28.57 รองลงมาคือ หอดอาหารเย็น ร้อยละ 14.29 มีจำนวนครั้งที่ หอดอาหารมากที่สุดคือ อื่น ๆ ระบุว่าไม่เคยหอด ร้อยละ 57.14 ส่วนที่หอดคือ มากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 42.86 มีสาเหตุมาจาก พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน มากที่สุดร้อยละ 85.71 รองลงมาคือ ไม่มีพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่ด้วย ร้อยละ 71.43 นักเรียนส่วนใหญ่เคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล ร้อยละ 85.71 ส่วนที่ไม่ถูกปล่อยให้อยู่คนเดียว ร้อยละ 14.29 สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่ผู้ปกครองดูแลเพราะ มากที่สุด คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน ร้อยละ 85.71 รองลงมาคือ พ่อแม่ยากจน ร้อยละ 42.86 นักเรียนไม่เคยถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม ร้อยละ 57.14 ส่วนที่เคย ร้อยละ 42.86 มีสาเหตุ เพราะ พ่อแม่ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น มากที่สุด ร้อยละ 57.14 รองลงมา คือ พ่อแม่ยากจน ซึ่งนักเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูกปล่อยให้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว โดย ปรึกษาครู มากที่สุด ร้อยละ 42.86 รองลงมาคือ ปรับทุกข์กับเพื่อนและบอกพ่อแม่ ร้อยละ 28.57 กรณีเวลาเจ็บป่วยนักเรียนได้รับการดูแลจากครอบครัวเป็นอย่างดี ร้อยละ 57.14 ที่

ไม่ใช่ร้อยละ 42.86 กรณีนักเรียนเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวหลายวันทั้ง ๆ ที่เจ็บป่วย มากที่สุด เลือกว่าอื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่เคย ร้อยละ 71.43 ส่วนที่ เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น ร้อยละ 14.29 ในส่วนของโรงเรียนแก้ปัญหาเมื่อนักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสม เพียงพอ รวมถึงการถูกทอดทิ้งทางกาย ไม่ให้อาหารเพียงพอ ไม่ดูแลสุขภาพ ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ไม่คุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุ โดยปรับทุกข์กับเพื่อน มากที่สุด ร้อยละ 100.00 รองลงมา ปรึกษาคู ร้อยละ 85.71 และเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ร้อยละ 71.43

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	12	27.91
	หญิง	31	72.09
2. อาชีพ	เกษตรกร	19	44.19
	รับราชการ	1	2.33
	รัฐวิสาหกิจ	0	0.00
	รับจ้าง	23	53.49
	อื่นๆ ไปรกระบุ.....	0	0.00
3. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	39	90.70
	มัธยมต้น	2	4.65
	มัธยมปลาย	0	0.00
	ปริญญาตรี	2	4.65
	อื่นๆ ไปรกระบุ.....	0	0.00
4. อายุ	20 - 25 ปี	1	2.33
	26 - 30 ปี	1	2.33
	31 - 35 ปี	5	11.63
	35 - 40 ปี	18	41.86
	45 - 50 ปี	8	18.60
	มากกว่า 50 ปี	10	23.26
5. สถานภาพ	โสด	1	2.33
	สมรส	38	88.37
	หย่าร้าง	4	9.30
	อื่นๆ(ไปรกระบุ).....	0	0.00
6. ศาสนา	พุทธ	43	100.00
	อิสลาม	0	0.00
	คริสต์	0	0.00
	อื่นๆ ไปรกระบุ.....	0	0.00

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางด้านร่างกาย			
1. ท่านเคยกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่	ไม่เคย	40	93.02
	เคย ในลักษณะ	3	6.98
	-เมียนตี	3	6.98
	-เตะ	0	0.00
	-บิดเนื้อ หรือ หัก	3	6.98
	-ต่อย	0	0.00
	-ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธ อื่น เช่น	0	0.00
	-อื่นๆ โปรดระบุ	0	0.00
2. นักเรียนในปกครองของท่าน เคยทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่	ไม่เคย	32	74.42
	เคย ในลักษณะ	11	25.58
	-เมียนตี	2	4.65
	-เตะ	4	9.30
	-กัด	6	13.95
	-ต่อย	5	11.63
	-ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธ อื่น เช่น	0	0.00
	-อื่นๆ โปรดระบุ	3	6.98
3. ท่านเคยเห็นนักเรียนในปกครองของท่าน ถูกกระทำการทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือไม่	ไม่เคย	31	72.09
	เคย ในลักษณะ	12	27.91
	-เมียนตี	2	4.65
	-เตะ	5	11.63
	-กัด	2	4.65
	-ต่อย	3	6.98
	-ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธ อื่น เช่น	0	0.00
	-อื่นๆ โปรดระบุ	3	6.98

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำ
แคนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
4. นักเรียนในการปกครองของท่านเคยกระทำผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟ	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยทำร้ายร่างกาย	20	46.51
	เคยทำร้ายร่างกาย 2 -3 ครั้ง	3	6.98
	ทำร้ายร่างกายเดือนละ 2 -3 ครั้ง	1	2.33
	เคยทำร้ายร่างกายสัปดาห์ละครั้ง	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	19	44.19
5. ท่านเห็นนักเรียนในการปกครองของท่านถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษรวมถึงการทะเลาะวิวาทประมาณกี่ครั้ง	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกรังแก	13	30.23
	เคยเกิดขึ้น 2 -3 ครั้งเท่านั้น	3	6.98
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 -3 ครั้ง	2	4.65
	สัปดาห์ละครั้ง	2	4.65
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	23	53.49
6. ท่านเคยทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาทประมาณกี่ครั้ง	ในสองเดือนที่ผ่านมาไม่เห็น	13	30.23
	เคยเห็น 2 -3 ครั้ง	0	0.00
	เคยเห็นเดือนละ 2 -3 ครั้ง	2	4.65
	เคยเห็นสัปดาห์ละครั้ง	2	4.65
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	25	58.14
7. บริเวณใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในการปกครองของท่านถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท	ห้องเรียน	4	9.30
	สนามกีฬา	8	18.60
	ห้องน้ำ	1	2.33
	โรงอาหาร	1	2.33
	หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว	4	9.30
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	31	72.09

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
8. เพราะสาเหตุใดนักเรียนในปกครองของท่านจึงถูกทำให้ร่างกายของนักเรียนได้รับบาดเจ็บ	ร่างกายอ่อนแอกว่า	8	18.60
	เคียดขัดข้องหมองใจกัน	9	20.93
	ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ	7	16.28
	เรื่องแฟน	1	2.33
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	18	41.86
9. ส่วนใหญ่นักเรียนในปกครองของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	4	9.30
	บอกให้ครูคนอื่นทราบ	24	55.81
	บอกครูที่ปรึกษา	3	6.98
	บอกครูฝ่ายปกครอง	5	11.63
	ทำโทษนักเรียนทันที	0	0.00
	แจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย	8	18.60
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	9.30
10. ท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองของท่านถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	2	4.65
	แจ้งผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นผู้กระทำ	16	37.21
	บอกครูที่ปรึกษา	17	39.53
	บอกครูฝ่ายปกครอง	3	6.98
	คำโทษนักเรียนคู่กรณีทันที	1	2.33
	รวบรวมพรรคพวกเพื่อแก้แค้นให้	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	6	13.95
11. ท่านทำโทษนักเรียนคู่กรณีอย่างไร	ว่ากล่าวตักเตือน	36	83.72
	เขียน	1	2.33
	แจ้งความ	0	0.00
	ให้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม	3	6.98
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	6.98

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
12. เวลาใดที่นักเรียนในปกครองของท่านมักจะไป ตบ ตี เตะ ค่อย ทะเลาะวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ	ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน	3	6.98
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	1	2.33
	เวลาเรียน	1	2.33
	ปลอดภัยจากครูอาจารย์	5	11.63
	หลังเลิกเรียน	12	27.91
	พักเที่ยง	1	2.33
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	22	51.16
13. เมื่อมีเหตุการณ์ ชก ตบ ตี เตะ ค่อย ผลัก หรือทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนในปกครองของท่านที่เห็นเหตุการณ์ เคยพยายามห้าม หรือพยายามหยุดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือไม่	แทบจะไม่เคยทำเลย	9	20.93
	เคยทำนานๆครั้งเท่านั้น	2	4.65
	เคยทำเป็นบางครั้งเท่านั้น	10	23.26
	เคยทำทุกครั้ง	7	16.28
	เคยทำบ่อย ๆ	8	18.60
	เข้าห้ามปรามเมื่อเห็นว่าเหตุการณ์จะบานปลายหรือขยายความรุนแรง	1	2.33
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	8	18.60
14. ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้ทำให้นักเรียนในปกครองของท่านอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ชก ตบ ตี เตะ ค่อย ผลัก หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน	ถูกเพื่อนด่าให้เจ็บหัวใจ	7	16.28
	ถูกด่าพ่อแม่	19	44.19
	ถูกดูถูกเหยียดหยาม	4	9.30
	ถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายก่อน	8	18.60
	ถูกกลั่นแกล้งใส่ร้าย	11	25.58
	แย่งกันจีบคนรักหรือแฟน	1	2.33
	คึกคะนองตามกลุ่มเพื่อนพวกมากลากกันไป	1	2.33
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	10	23.26

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางเพศ			
15. นักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	40	93.02
	เคย ในลักษณะ	3	6.98
	- ถูกจับต้อง กูบคลำ ร่างกาย	2	4.65
	- ให้นักเรียนเป็นผู้ จับต้อง กูบคลำ ร่างกายตนเอง	0	0.00
	- ให้อุ้มกอด	1	2.33
	- ถ่ายรูปไปให้นักเรียน	0	0.00
	- ข่มขู่บังคับจะนำความลับเปิดเผย เพื่อให้ยอมให้ร่วมเพศ	0	0.00
	- อื่นๆ โปรดระบุ	1	2.33
16. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกล่อลวงกับใคร	ไม่เคยดู	31	72.09
	ดูคนเดียว	1	2.33
	ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน	1	2.33
	ดูกับเพื่อนต่างเพศ	0	0.00
	ดูเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย	2	4.65
	ดูกับแฟน	1	2.33
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	9	20.93
17. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ (ดังข้อ 15) เป็นจำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	1	2.33
	2 ครั้ง	0	0.00
	3 ครั้ง	0	0.00
	มากกว่า 3 ครั้ง	2	4.65
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	40	93.02

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
18. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียนในปกครองของของท่าน	เพื่อนในห้อง	8	18.60
	รุ่นพี่	3	6.98
	รุ่นน้อง	1	2.33
	เพื่อนต่างโรงเรียน	2	4.65
	คนในครอบครัว	0	0.00
	ครู-อาจารย์	1	2.33
	คนแปลกหน้า	0	0.00
	แฟนหรือคนรัก	0	0.00
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	31	72.09
19. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองของท่านมักจะถูก ลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ โดย ผู้หญิงหรือผู้ชาย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกลวนลามเลย	11	25.58
	ผู้หญิง	3	6.98
	ผู้ชาย	0	0.00
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	2	4.65
	กระเทยหรือกลุ่มรักร่วมเพศ	1	2.33
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	26	60.47
20. ผู้ที่มา ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียนใน ความปกครองของท่านเป็นคนเดิมหรือกลุ่มเดิมหรือไม่	ใช่	5	11.63
	ไม่ใช่	12	27.91
	เพิ่งเคยถูกลวนลามครั้งเดียว	0	0.00
	ภายในบ้านหรือที่พัก	0	0.00
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	26	60.47
21. สถานที่ใดที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูก ลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ห้องเรียน	2	4.65
	สนามกีฬา	1	2.33
	ห้องน้ำ	2	4.65
	หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว ๆ	5	11.63
	ที่บ้าน	2	4.65
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	31	72.09

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
22. เวลาใดที่ท่านเห็นหรือได้รับ รายงานว่านักเรียนมักจะถูก กลั่นแกล้งทางเพศ หรือถูกละเมิด สิทธิทางเพศ	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	0	0.00
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	3	6.98
	เวลาเรียน	1	2.33
	พักเที่ยง	1	2.33
	หลังเลิกเรียน	6	13.95
	ขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก	0	0.00
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	32	74.42
23. เหตุการณ์ที่ท่านเห็นหรือได้รับ รายงานว่านักเรียนเคย ถูกกลั่นแกล้ง ทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทาง เพศ ที่เคยเกิดขึ้น	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกลั่นแกล้งเลย	14	32.56
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	0	0.00
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	2	4.65
	สัปดาห์ละครั้ง	1	2.33
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	27	62.79
24. สาเหตุใดที่นักเรียนในความ ปกครองของท่านถูกลั่นแกล้งทาง เพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ	ร่างกายอ่อนแอกว่า	2	4.65
	อยู่ในที่ลับตา	3	6.98
	คู่มือลามก	5	11.63
	เพราะไว้ใจคนใกล้ชิด	6	13.95
	เป็นแฟนหรือคนรัก	1	2.33
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	28	65.12

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
25. ส่วนใหญ่ที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	5	11.63
	แจ้งตำรวจ	2	4.65
	ปรึกษาครู	2	4.65
	บอกพ่อแม่	19	44.19
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	2	4.65
	บอกเพื่อน	1	2.33
	เป็นแฟนหรือคนรัก	0	0.00
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	13	30.23
26. ท่านเคยให้ความรู้หรือเคยเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนได้รับความรู้เรื่องการลวนลามทางเพศหรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศกับนักเรียนเมื่อใด	ที่โรงเรียน	3	6.98
	แทรกขณะรับประทานอาหาร	6	13.95
	ในช่วงโมงว่างของครอบครัว	6	13.95
	อื่นๆ (โปรดระบุ)...	27	62.79
ความรุนแรงทางจิตใจ			
27. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในความปกครองของท่านเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความเห็นอกเห็นใจ ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	32	74.42
	เคย ในลักษณะ	11	25.58
	- ทำร้ายจิตใจ	6	13.95
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่เห็นอกเห็นใจ	2	4.65
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	5	11.63
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	2	4.65
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้งโดยไม่เป็นธรรม	0	0.00
	- อื่น ๆ โปรดระบุ	1	2.33

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
28. ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในความปกครองของท่านเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความเห็นสมควร ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เป็นจำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	4	9.30
	2 ครั้ง	1	2.33
	3 ครั้ง	3	6.98
	มากกว่า 3 ครั้ง	9	20.93
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	26	60.47
29. ท่านเคย ทำร้ายจิตใจ ของนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่เห็นสมควร ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	34	79.07
	เคย ในลักษณะ	9	20.93
	- ทำร้ายจิตใจ	5	11.63
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่เห็นสมควร	1	2.33
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	2	4.65
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	0	0.00
	- ใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	0	0.00
	- อื่น ๆ โปรดระบุ	2	4.65
30. ท่านเคยทำร้ายจิตใจนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่เห็นสมควร ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เป็นจำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	4	9.30
	2 ครั้ง	0	0.00
	3 ครั้ง	1	2.33
	มากกว่า 3 ครั้ง	5	11.63
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	34	79.07
31. เหตุการณ์ใดที่ทำให้ท่านมักจะ ทำร้ายจิตใจ นักเรียนควบคุมบังคับอย่างไม่เห็นสมควร ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	นักเรียนไม่มีวินัย	13	30.23
	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน	13	30.23
	นักเรียนทำผิดระเบียบ ของโรงเรียน	3	6.98
	นักเรียนพูดไม่สุภาพ	9	20.93
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	21	48.84

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
32. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของนักเรียนใน ความปกครองของท่าน	เพื่อนในห้อง	19	44.19
	รุ่นพี่	12	27.91
	รุ่นน้อง	1	2.33
	เพื่อนต่างโรงเรียน	1	2.33
	ครู	5	11.63
	คนในครอบครัว	3	6.98
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	15	34.88
33. เวลาใดที่นักเรียนในความปกครองของท่านมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	3	6.98
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	2	4.65
	เวลาเรียน	4	9.30
	พักเที่ยง	11	25.58
	หลังเลิกเรียน	8	18.60
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	26	60.47
34. นักเรียนในความปกครองของท่านมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยผู้หญิงหรือผู้ชาย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกทำร้ายเลย	9	20.93
	ผู้หญิง	5	11.63
	ผู้ชาย	2	4.65
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	12	27.91
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	16	37.21
35. นักเรียนในความปกครองของท่านมักจะทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับเขาความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ กับใคร	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกรังแกเลย	17	39.53
	ผู้หญิง	5	11.63
	ผู้ชาย	2	4.65
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	7	16.28
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	12	27.91

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
36. เหตุการณ์ที่นักเรียนในความปกครองของท่านเคยถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความเห็นเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ที่เคยเกิดขึ้น	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกทำร้ายเลย	18	41.86
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	2	4.65
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	5	11.63
	สัปดาห์ละครั้ง	1	2.33
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	17	39.53
37. สาเหตุที่นักเรียนในความปกครองของท่านถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความเห็นเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพราะอะไร	นักเรียนไม่ตามใจเขา	12	27.91
	นักเรียนพูดไม่ไพเราะก่อน	8	18.60
	เขาพูดไม่ไพเราะก่อน	14	32.56
	อายุน้อยกว่า	10	23.26
	เข้าใจผิด	1	2.33
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	12	27.91
38. นักเรียนในความปกครองของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อมีเรื่องทางจิตใจมีปัญหาทำให้ไม่สบายใจเกิดขึ้น	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	5	11.63
	ปรับทุกข์กับเพื่อน	9	20.93
	ปรึกษาครู	9	20.93
	บอกพ่อแม่	21	48.84
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	0	0.00
	ปรึกษาสายด่วน hotline ต่างๆของหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ	0	0.00
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	6	13.95

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแค้น ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย / ทอดทิ้ง			
39. เรื่องที่นักเรียนในปกครองของท่านและนักเรียนในโรงเรียนมักไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร คือเรื่องอะไร	อาหาร	13	30.23
	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	5	11.63
	การดูแลสุขภาพ	11	25.58
	การดูแลยามเจ็บป่วย	4	9.30
	สถานะทางการเงินหรือค่าใช้จ่าย	2	4.65
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	18	41.86
40. นักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกปล่อยให้หิวอดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	36	83.72
	เคย ในเวลา	7	16.28
	- อดอาหารเช้า	4	9.30
	- อดอาหารกลางวัน	1	2.33
	- อดอาหารเย็น	1	2.33
	- อื่น ๆ โปรดระบุ	2	4.65
41. นักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกปล่อยให้หิวอดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวบ่อยหรือไม่	1 ครั้ง	5	11.63
	2 ครั้ง	0	0.00
	3 ครั้ง	2	4.65
	มากกว่า 3 ครั้ง	4	9.30
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	40	93.02
42. สาเหตุที่นักเรียนในปกครองและนักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้อดอาหารเพราะอะไร	ไม่มีพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่ด้วย	6	13.95
	พ่อแม่ยากจน	2	4.65
	พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	13	30.23
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0.00
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	24	55.81

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
43. นักเรียนในปกครองของท่าน เคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียว โดยไม่มีผู้ปกครองดูแลหรือไม่	ไม่เคย	22	51.16
	เคย ในเวลา	21	48.84
	- เช้า	7	16.28
	- กลางวัน	7	16.28
	- กลางคืน	4	9.30
	- อื่นๆ โปรดระบุ	4	9.30
44. สาเหตุที่นักเรียนในปกครอง หรือนักเรียนใน โรงเรียนของท่าน ถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะอะไร	พ่อแม่ยากจน	4	9.30
	พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	21	48.84
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	1	2.33
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	19	44.19
45. นักเรียนในปกครองของท่าน เคยถูกปล่อยให้हनาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่มใช้หรือไม่	ไม่เคย	36	83.72
	เคย	4	9.30
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	3	6.98
46. สาเหตุที่นักเรียนในปกครองของท่านหรือนักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้हनาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม เพราะอะไร	พ่อแม่ยากจน	9	20.93
	พ่อแม่ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น	9	20.93
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	3	6.98
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	25	58.14
47. นักเรียนในปกครองของท่านหรือนักเรียนในโรงเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกปล่อยไว้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	4	9.30
	ปรึกษากับเพื่อน	4	9.30
	ปรึกษาครู	3	6.98
	บอกพ่อแม่	13	30.23
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	7	16.28
	แจ้งหน่วยงานราชการเพื่อขอความช่วยเหลือ	1	2.33
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	13	30.23

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนผู้ปกครอง (N=43)	ร้อยละ
48. เวลาเจ็บป่วยนักเรียนในปกครองของท่านได้รับการดูแลจากครอบครัวเป็นอย่างดี	ใช่	40	93.02
	ไม่ใช่	3	6.98
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	0	0.00
49. นักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวหลายวันทั้งๆที่เจ็บป่วย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคย	7	16.28
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	3	6.98
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	33	76.74
50. นักเรียนในปกครองของท่านหรือนักเรียนในโรงเรียนของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อเขาไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงการถูกทอดทิ้งทางกาย ไม่ให้อาหารเพียงพอ ไม่ดูแลสุขภาพ ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ไม่คุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	20	46.51
	ปรับทุกข์กับเพื่อน	8	18.60
	ปรึกษาครู	11	25.58
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	2	4.65
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	14	32.56

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพปัญหาความรุนแรงตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยแบ่งเป็นด้าน ๆ ดังนี้

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายร้อยละ 64.29 เป็นเพศชายร้อยละ 35.71 โดยแบ่งเป็น ระดับชั้นที่กำลังศึกษาได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด ร้อยละ 42.86 รองลงมาเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 30.36 และน้อยสุดได้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 26.79 โดยเป็นนักเรียน อายุ 11 - 12 ปีมากที่สุด ร้อยละ 41.07 รองลงมาเป็น นักเรียนที่มี อายุ 9 - 10 ปี ร้อยละ 30.36 และสุดท้ายเป็นนักเรียนอายุ 10 - 11 ปี ร้อยละ 28.57 โดยนักเรียนทั้งหมดนับถือศาสนา พุทธ ร้อยละ 100.00 โดยสถานภาพของบิดามารดาของนักเรียนที่ อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 60.71 แยกกันอยู่ ร้อยละ 23.21 หย่าร้าง ร้อยละ 12.50 บิดาเสียชีวิต และมารดาเสียชีวิต ร้อยละ 1.79 เท่ากัน ในด้าน อาชีพของบิดา บิดามี มีอาชีพ บิดามี อาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 57.14 รองลงมาบิดามีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 23.21 สุดท้าย

มีธุรกิจส่วนตัว และเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 10.71 เท่ากัน อาชีพมารดาของนักเรียนมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 62.50 รองลงมาคืออาชีพ เกษตรกรรมร้อยละ 19.64 และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 10.71 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 7.14 อื่น ๆ โปรครระบุโดยระบุเป็นแม่บ้านร้อยละ 1.79 ตามลำดับ ปัจจุบันนักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับ บิดาและมารดา มากที่สุดร้อยละ 41.07 รองลงมาอยู่กับตาหรือยายร้อยละ 25.00 อยู่กับมารดา ร้อยละ 21.43 อยู่กับปู่หรือย่า ร้อยละ 10.71 อยู่กับลุง หรือป้า ร้อยละ 1.79 อยู่กับน้ำ หรืออา ร้อยละ 3.57 สถานสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน ร้อยละ 1.79 บิดา ร้อยละ 0.00

ความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า ผู้ปกครองส่วนมากไม่เคยกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 93.02 ส่วนเคย ในลักษณะเขี่ยดิน และบิดเนื้อ หรือหยิก ร้อยละ 6.98 นักเรียนในปกครองเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 25.58 ไม่เคย ร้อยละ 74.42 นักเรียนในปกครองส่วนมากไม่เคยถูกกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 72.09 ส่วนที่เคย ร้อยละ 27.91 ในลักษณะถูกเตะมากที่สุด ร้อยละ 11.63 รองลงมาคือถูกต่อย ร้อยละ 6.98 นักเรียนในการปกครองของท่านเคยกระทำผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ มากที่สุดคือ ในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่เคยทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 46.51 รองลงมาคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 44.19 เห็นนักเรียนในการปกครองถูกกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 53.49 รองลงมาคือ ในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่เคยถูกรังแกเลย ร้อยละ 30.23 ผู้ปกครองเคยทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุดคือ อื่น ๆ ร้อยละ 58.14 รองลงมา คือ ในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่เห็น ร้อยละ 30.23 บริเวณใดที่เห็นหรือได้รับรายงานว่ามีนักเรียนในปกครอง และถูกกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 72.09 รองลงมาคือ สนามกีฬา ร้อยละ 18.60 ห้องเรียนและหลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว ร้อยละ 9.30 มีสาเหตุที่ถูกทำร้ายร่างกายของนักเรียนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 41.86 รองลงมาคือเคยขัดข้องหมองใจกัน ร้อยละ 20.93 ร่างกายอ่อนแกว่า ร้อยละ 18.60 ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ ร้อยละ 16.28 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองแก้ปัญหาโดยบอกให้ครูคนอื่นทราบ ร้อยละ 55.81 รองลงมาคือ แจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย ร้อยละ 18.60 ผู้ปกครองแก้ปัญหาเมื่อเห็นหรือได้รับรายงานว่ามีนักเรียนในปกครองของท่านถูกกระทำการทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุด โดยบอกครูที่ปรึกษา ร้อยละ 39.53 รองลงมาคือแจ้งผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นผู้กระทำ ร้อยละ 37.21 ท่านทำโทษนักเรียนคู่กรณี มากที่สุด คือ ว่ากล่าวตักเตือน ร้อยละ 83.72 รองลงมา คือ ให้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม ร้อยละ 6.98 เวลาที่นักเรียนในปกครองของท่านมักจะไป ดบ ตี เตะ ต่อย ทะเลาะวาทหรือทำร้ายร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ คือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 51.16 รองลงมาคือ หลังเลิกเรียน ร้อยละ 27.91 เมื่อมีเหตุการณ์ ชก ดบ ตี เตะ ต่อย ผลัก หรือ

ทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนในปกครองของท่านที่เห็นเหตุการณ์เคยพยายามห้ามหรือพยายามหยุดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มากที่สุด คือ เคยทำเป็นบางครั้งเท่านั้น ร้อยละ 23.26 รองลงมาคือ แทบจะไม่เคยทำเลย ร้อยละ 20.93 ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้นักเรียนในปกครองของท่านอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ชก ตบ ตี เตะ ต่อย ผลัก หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนให้ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน มากที่สุดคือ ถูกคำพ่อแม่ ร้อยละ 44.19 รองลงมาคือถูกกลั่นแกล้งใส่ร้าย ร้อยละ 25.58

ความรุนแรงทางเพศ พบว่า นักเรียนในปกครองของท่านไม่เคยถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการล่วงลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด ร้อยละ 93.02 เคย ร้อยละ 6.98 ในลักษณะถูกจับต้อง ถูกคลำ ร่างกาย ร้อยละ 4.65 และให้คู่อีลามก ร้อยละ 2.33 ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองของท่านเคยคู่อีลามกกับใคร มากที่สุด คือ ไม่เคยคู ร้อยละ 72.09 รองลงมา คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูลร้อยละ 20.93 ผู้ปกครองเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองเคยถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 93.02 รองลงมาคือ มากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 4.65 บุคคลกลุ่มที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียน มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 72.09 รองลงมา คือ เพื่อนในห้อง ร้อยละ 18.60 ผู้ปกครองเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในปกครองของท่านมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 60.47 รองลงมาคือ ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกลวนลามเลย ร้อยละ 25.58 ผู้ที่มา ลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศนักเรียน มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 60.47 รองลงมาคือ ไม่ใช่กลุ่มเดิมหรือคนเดิม ร้อยละ 27.91 สถานที่ที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 72.09 รองลงมาคือ หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว ๆ ร้อยละ 11.63 เวลาที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 74.42 รองลงมาคือหลังเลิกเรียน ร้อยละ 13.95 เหตุการณ์ที่ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนเคย ถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ ที่เคยเกิดขึ้น มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 62.79 สาเหตุใดที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 65.12 รองลงมาเพราะไว้ใจคนใกล้ชิด ร้อยละ 13.95 ส่วนใหญ่ผู้เรียนแก้ปัญหาเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ บอกพ่อแม่ ร้อยละ 44.19 รองลงมา คือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 30.23 ท่านเคยให้ความรู้เรื่องการลวนลามทางเพศหรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศกับนักเรียน มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบ

ข้อมูลร้อยละ 30.23 รองลงมาคือแทรกขณะรับประทานอาหาร และในช่วงว่างของครอบครัว ร้อยละ 13.95

ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่า ผู้ปกครองได้รับรายงานว่านักเรียนในความปกครอง ไม่เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ ร้อยละ 74.42 ส่วน เคย ร้อยละ 25.58 ในลักษณะถูกทำร้ายจิตใจ มากที่สุด ร้อยละ 13.95 รองลงมาคือ ทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 11.63 ท่านเห็นหรือได้รับรายงานว่านักเรียนในความปกครองของท่านเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 60.47 รองลงมาคือ มากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 20.93 ผู้ปกครองไม่เคยทำร้ายจิตใจ ของนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ร้อยละ 79.07 ส่วนเคย ร้อยละ 20.93 ในลักษณะทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 11.63 รองลงมาคือ ทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 4.65 ผู้ปกครองเคยทำร้ายจิตใจนักเรียน ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 79.07 รองลงมาคือ มากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 11.63 เหตุการณ์ใดที่ทำให้ผู้ปกครองมักจะทำร้ายจิตใจ นักเรียนควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูลร้อยละ 48.84 รองลงมา คือนักเรียนไม่มีวินัย และนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ร้อยละ 30.23 บุคคลกลุ่มที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุดคือ เพื่อนในห้อง ร้อยละ 44.19 รองลงมาคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 34.88 เวลาที่นักเรียนในโรงเรียนของท่านมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ ร้อยละ 60.47 รองลงมาคือ พักเที่ยง ร้อยละ 25.58 นักเรียนในความปกครองของท่านมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 37.21 รองลงมาคือ ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ร้อยละ 27.91 นักเรียนในความปกครองของท่านมักจะ ทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่ถูกรังแกเลย ร้อยละ 39.53 รองลงมา คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 27.91 เหตุการณ์ที่นักเรียนในความปกครองของท่านเคยถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ ที่เคยเกิดขึ้น มากที่สุด คือในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่เคยถูกทำร้ายเลย ร้อยละ 41.86 สาเหตุที่นักเรียนในความปกครองของท่านถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับ

อย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือเขา พุดไม่ไฟเพราะก่อน ร้อยละ 32.56 รองลงมาคือนักเรียนไม่ตามใจเขา ร้อยละ 27.91 นักเรียนในความปลอดภัยของท่านแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อมีเรื่องทางจิตใจมีปัญหาทำให้ไม่สบายใจเกิดขึ้น มากที่สุด คือ บอกรุ่นแม่ ร้อยละ 48.84 รองลงมา คือปรับทุกข์กับเพื่อน และปรึกษาครู ร้อยละ 20.93

ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย/ทอดทิ้ง พบว่า เรื่องที่นักเรียนในปกครองของท่านและนักเรียนในโรงเรียนมักไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 41.86 รองลงมาคือ อาหาร ร้อยละ 30.23 และการดูแลสุขภาพ ร้อยละ 25.58 นักเรียนในปกครองของท่านไม่เคยถูกปล่อยให้หิวอดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว มากที่สุด ร้อยละ 83.72 ส่วนเคย ร้อยละ 16.28 ในเวลาอาหารเช้า มากที่สุด ร้อยละ 9.30 นักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกปล่อยให้หิวอดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวบ่อย มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 93.02 รองลงมาคือ 1 ครั้ง ร้อยละ 11.63 สาเหตุที่นักเรียนในปกครองและนักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้หิวอดอาหาร มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่า ไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 55.81 รองลงมา คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน ร้อยละ 30.23 นักเรียนในปกครองของท่านไม่เคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียว โดยไม่มีผู้ปกครองดูแลมากที่สุด ร้อยละ 51.16 เคย ร้อยละ 48.84 ในเวลาเช้า และกลางวัน มากที่สุด ร้อยละ 16.28 สาเหตุที่นักเรียนในปกครองหรือนักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียว โดยไม่มีผู้ปกครองดูแล มากที่สุด คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน ร้อยละ 48.84 รองลงมาคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่เคย ร้อยละ 44.19 นักเรียนในปกครองของท่านไม่เคยถูกปล่อยให้หนาว โดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่มใช้ ร้อยละ 83.72 เคย ร้อยละ 9.30 สาเหตุที่นักเรียนในปกครองของท่านหรือนักเรียนในโรงเรียนของท่านถูกปล่อยให้หนาว โดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่เคย ร้อยละ 58.14 รองลงมาคือ พ่อแม่ ยากจนและพ่อแม่ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น ร้อยละ 20.93 นักเรียนในปกครองของท่านหรือนักเรียนในโรงเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูกปล่อยให้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว มากที่สุด คือ บอกรุ่นแม่ ร้อยละ 30.23 อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่เคย ร้อยละ 30.23 รองลงมาคือ บอกรุ่นใหญ่ที่ไว้ใจ ร้อยละ 16.28 เวลาเจ็บป่วยนักเรียนในปกครองของท่านได้รับการดูแลจากครอบครัว ร้อยละ 93.02 ไม่ได้รับการดูแล ร้อยละ 6.98 นักเรียนในปกครองของท่านเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวหลายวันทั้ง ๆ ที่เจ็บป่วย มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าได้ดูแล ร้อยละ 76.74 รองลงมาคือ ในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่เคย ร้อยละ 16.28 นักเรียนในปกครองแก้ปัญหาเมื่อเขาไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงการถูกทอดทิ้งทางกาย ไม่ให้อาหารเพียงพอ ไม่ดูแลสุขภาพ ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ไม่คุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุ มากที่สุด คือ เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ร้อยละ 46.51 รองลงมาคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 32.56

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	20	35.71
	หญิง	36	64.29
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	17	30.36
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	15	26.79
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	24	42.86
3. อายุ	9 - 10 ปี	32	57.14
	10 - 11 ปี	17	30.36
	11 - 12 ปี	7	12.50
	มากกว่า 12 ปี	0	0.00
4. ศาสนา	พุทธ	56	100.00
	อิสลาม	0	0.00
	คริสต์	0	0.00
	อื่นๆ โปรดระบุ.....	0	0.00
5. สถานภาพของ บิดามารดา	อยู่ด้วยกัน	34	60.71
	แยกกันอยู่	13	23.21
	หย่าร้าง	7	12.50
	บิดาเสียชีวิต	1	1.79
	มารดาเสียชีวิต	1	1.79
	เสียชีวิตทั้งคู่	0	0.00
	ไม่ปรากฏบิดามารดาแต่กำเนิด	0	0.00
	บิดาหรือมารดาเป็นคนต่างชาติ	0	0.00
6. อาชีพของบิดา	เกษตรกรกรรม	13	23.21
	รับจ้าง	32	57.14
	ธุรกิจส่วนตัว	6	10.71
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	7.14
	อื่นๆ โปรดระบุ.....	0	0.00

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
7. อาชีพของมารดา	เกษตรกรกรรม	11	19.64
	รับจ้าง	35	62.50
	ธุรกิจส่วนตัว	6	10.71
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	5.36
	อื่นๆ โปรดระบุ.....	1	1.79
8. ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับผู้ใด ต่อไปนี้	บิดาและมารดา	23	41.07
	บิดา	0	0.00
	มารดา	12	21.43
	ตาหรือยาย	14	25.00
	ปู่หรือย่า	6	10.71
	ลุง หรือป้า	1	1.79
	น้ำ หรือ อา	2	3.57
	สถานสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน	1	1.79
	อื่นๆ โปรดระบุ.....	0	0.00
ความรุนแรงทางด้านร่างกาย			
1. นักเรียนเคยถูกทำร้ายจนทำให้ได้รับ บาดเจ็บ เช่น กระดูกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึง การทะเลาะวิวาท หรือไม่	ไม่เคย	12	21.43
	เคย ในลักษณะ	44	78.57
	-เฉียนตี	11	19.64
	-เตะ	22	39.29
	-กัก	5	8.93
	-ต่อย	6	10.71
	-ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธ อื่น เช่น	3	5.36
	-อื่นๆ โปรดระบุ	7	12.50

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
2. นักเรียนเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาทหรือไม่	ไม่เคย	24	42.86
	เคย ในลักษณะ	32	57.14
	- เมียนตี	6	10.71
	- ตะ	19	33.93
	- กัด	6	10.71
	- ต่อย	6	10.71
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น เช่น	1	1.79
	- อื่น ๆ โปรดระบุ	3	5.36
3. นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาทหรือไม่	ไม่เคย	18	32.14
	เคย ในลักษณะ	38	67.86
	- เมียนตี	6	10.71
	- ตะ	21	37.50
	- กัด	10	17.86
	- ต่อย	10	17.86
	- ใช้อุปกรณ์หรืออาวุธอื่น เช่น	2	3.57
	- อื่นๆ โปรดระบุ	2	3.57
4. นักเรียนเคยกระทำผู้อื่น จนทำให้บาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาทประมาณกี่ครั้ง	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยทำร้ายร่างกาย	19	33.93
	เคยทำร้ายร่างกาย 2 -3 ครั้ง	18	32.14
	ทำร้ายร่างกายเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	6	10.71
	เคยทำร้ายร่างกายสัปดาห์ละครั้ง	6	10.71
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	7	12.50

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
5. นักเรียนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ บาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ประมาณกี่ครั้ง	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกรังแกเลย	12	21.43
	เคยเกิดขึ้น 2 -3 ครั้งเท่านั้น	26	46.43
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 -3 ครั้ง	8	14.29
	สัปดาห์ละครั้ง	5	8.93
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	6	10.71
6. นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำ ให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ประมาณกี่ครั้ง	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เห็น	2	3.57
	เคยเห็น 2 -3 ครั้ง	23	41.07
	เคยเห็นเดือนละ 2 -3 ครั้ง	12	21.43
	เคยเห็นสัปดาห์ละครั้ง	26	46.43
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	5.36
7. บริเวณใดที่นักเรียนกระทำผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท	ห้องเรียน	32	57.14
	สนามกีฬา	20	35.71
	ห้องน้ำ	4	7.14
	โรงอาหาร	3	5.36
	หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว	3	5.36
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	15	26.79
8. บริเวณใดที่นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท	ห้องเรียน	41	73.21
	สนามกีฬา	18	32.14
	ห้องน้ำ	1	1.79
	โรงอาหาร	2	3.57
	หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว	2	3.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	5.36

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
9. เพราะสาเหตุใดนักเรียนจึงถูกทำให้ร่างกายของนักเรียนได้รับบาดเจ็บ	ร่างกายอ่อนแกว่า	17	30.36
	เคียดขัดข้องหมองใจกัน	16	28.57
	ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ	17	30.36
	เรื่องแฟน	5	8.93
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	7	12.50
10. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	6	10.71
	บอกให้ผู้อื่นทราบ	27	48.21
	แก้แค้นคืนทันทีที่มีโอกาส	11	19.64
	คอยโต้หรือต่อสู้กลับในทันที	20	35.71
	รวบรวมเพื่อนเพื่อหาโอกาสแก้แค้นเอาคืน	1	1.79
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	5.36
11. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อเห็นเพื่อนถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	0	0.00
	บอกเพื่อนให้ทราบ	9	16.07
	บอกครูที่ปรึกษา	36	64.29
	บอกครูฝ่ายปกครอง	14	25.00
	แจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย	5	8.93
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	3.57
12. เวลาใดที่นักเรียนมักจะไป คบ ตี ตะค่อม ทะเลาะวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	6	10.71
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	2	3.57
	เวลาเรียน	13	23.21
	ปลอดภัยจากครูอาจารย์	20	35.71
	หลังเลิกเรียน	28	50.00
	พักเที่ยง	4	7.14
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	7.14

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
13. เมื่อมีเหตุการณ์ ชก คบ ตี เตะ ต่อย ผลัก หรือทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนคนอื่นๆ ที่เห็นเหตุการณ์ เคยพยายามห้าม หรือ พยายามหยุด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือไม่	แทบจะไม่เคยทำเลย	2	3.57
	เคยทำนาน ๆ ครั้งเท่านั้น	10	17.86
	เคยทำเป็นบางครั้งเท่านั้น	24	42.86
	เคยทำทุกครั้ง	8	14.29
	เคยทำบ่อย ๆ	6	10.71
	เข้าห้ามปรามเมื่อเห็นว่าเหตุการณ์จะบานปลายหรือขยายความรุนแรง	6	10.71
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	7.14
14. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้ทำให้นักเรียนอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ชก คบ ตี เตะ ต่อย ผลัก หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนให้ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน	ถูกเพื่อนด่าให้เจ็บที่ใจ	11	19.64
	ถูกด่าพ่อแม่	31	55.36
	ถูกดูถูกเหยียดหยาม	10	17.86
	ถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายก่อน	12	21.43
	ถูกกลั่นแกล้งใส่ร้าย	6	10.71
	แย่งกันจีบคนรักหรือแฟน	3	5.36
	ถกค่นองตามกลุ่มเพื่อนพวกมากลากกันไป	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	5.36
ความรุนแรงทางเพศ			
15. นักเรียนเคยถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการฉวนลามทางเพศ หรือ ละเมิดสิทธิทางเพศหรือไม่	ไม่เคย	50	89.29
	เคย ในลักษณะ	6	10.71
	- ถูกจับต้อง ดูบคลำ ร่างกาย	2	3.57
	- ให้นักเรียนเป็นผู้ จับต้อง ดูบคลำ ร่างกายตนเอง	3	5.36
	- ให้อวดสื่อลามก	0	0.00
	- ถ่ายรูปไปให้นักเรียน	0	0.00
	- ช่มชู้บังคับจะนำความลับเปิดเผยเพื่อให้อ้อมให้ร่วมเพศ	0	0.00
	- อื่น ๆ โปรดระบุ	0	0.00

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
16. นักเรียนเคยถูกล่อกลอมกับใคร	ไม่เคย	41	73.21
	คุณเดียว	4	7.14
	ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน	11	19.64
	ดูกับเพื่อนต่างเพศ	0	0.00
	ดูเป็นกลุ่มทั้งหญิงและชาย	0	0.00
	ดูกับแฟน	3	5.36
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	2	3.57
17. นักเรียนเคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ (ดังข้อ 15) เป็นจำนวนกี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	9	16.07
	2 ครั้ง	0	0.00
	3 ครั้ง	1	1.79
	มากกว่า 3 ครั้ง	1	1.79
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	43	76.79
18. นักเรียนเคยเห็นเพื่อนหรือเพื่อนเล่าให้ฟังว่าถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ (ดังข้อ 15) เป็นจำนวนกี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	10	17.86
	2 ครั้ง	1	1.79
	3 ครั้ง	1	1.79
	มากกว่า 3 ครั้ง	5	8.93
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	38	67.86
19. บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียน	เพื่อนในห้อง	12	21.43
	รุ่นพี่	8	14.29
	รุ่นน้อง	2	3.57
	เพื่อนต่างโรงเรียน	0	0.00
	คนในครอบครัว	0	0.00
	ครู-อาจารย์	0	0.00
	คนแปลกหน้า	0	0.00
	แฟนหรือคนรัก	0	0.00
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	34	60.71

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านำแคน ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
20. นักเรียนมักจะถูก ลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ โดย ผู้หญิง หรือ ผู้ชาย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกลวนลามเลย	8	14.29
	ผู้หญิง	7	12.50
	ผู้ชาย	4	7.14
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	1	1.79
	กระเทยหรือกลุ่มรักร่วมเพศ	23	41.07
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	15	26.79
21. ผู้ที่มา ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศเป็นคนเดิมหรือกลุ่มเดิมหรือไม่	ใช่	7	12.50
	ไม่ใช่	4	7.14
	เพิ่งเคยถูกลวนลามครั้งเดียว	4	7.14
	ภายในบ้านหรือที่พัก	40	71.43
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	7	12.50
22. สถานที่ใดที่นักเรียนมักจะถูก ลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ห้องเรียน	4	7.14
	สนามกีฬา	1	1.79
	ห้องน้ำ	3	5.36
	หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว ๆ	0	0.00
	ที่บ้าน	6	10.71
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	41	73.21
23. เวลาใดที่นักเรียนมักจะถูก ลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน	4	7.14
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	0	0.00
	เวลาเรียน	1	1.79
	พักเที่ยง	2	3.57
	หลังเลิกเรียน	5	8.93
	ขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก	10	17.86
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	33	58.93

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
24. เหตุการณ์ที่นักเรียนเคย ถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ ที่เคยเกิดขึ้น	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกลวนลามเลย	10	17.86
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	2	3.57
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	2	3.57
	สัปดาห์ละครั้ง	5	8.93
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	37	66.07
25. สาเหตุใดที่จะทำให้นักเรียนถูกลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ	ร่างกายอ่อนแกว่า	6	10.71
	อยู่ในที่ลับตา	3	5.36
	คู่มือลามก	1	1.79
	เพราะไว้ใจคนใกล้ชิด	4	7.14
	เป็นแฟนหรือคนรัก	23	41.07
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	18	32.14
26. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	3	5.36
	แจ้งตำรวจ	4	7.14
	ปรึกษาครู	6	10.71
	บอกพ่อแม่	9	16.07
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	1	1.79
	บอกเพื่อน	1	1.79
	เป็นแฟนหรือคนรัก	3	5.36
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	30	53.57

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน นักเรียน (N=56)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางจิตใจ			
27. นักเรียนเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์หรือไม่	ไม่เคย	28	50.00
	เคย ในลักษณะ	28	50.00
	- ทำร้ายจิตใจ	22	39.29
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	5	8.93
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	7	12.50
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	2	3.57
	- ถูกใส่ร้ายกลั่นแกล้ง โดยไม่เป็นธรรม	1	1.79
	- อื่นๆ โปรดระบุ	1	1.79
28. นักเรียนเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ เป็นจำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	8	14.29
	2 ครั้ง	8	14.29
	3 ครั้ง	1	1.79
	มากกว่า 3 ครั้ง	20	35.71
	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	18	32.14
29. นักเรียนเคย ทำร้ายจิตใจ ของเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือไม่	ไม่เคย	26	46.43
	เคย ในลักษณะ	30	53.57
	- ทำร้ายจิตใจ	23	41.07
	- ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล	1	1.79
	- ทำให้ได้รับความอับอาย	11	19.64
	- ทำให้รู้สึกด้อยค่าและลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	2	3.57
	- ใส่ร้ายกลั่นแกล้งอันเป็นเท็จ	1	1.79
	- อื่นๆ โปรดระบุ	1	1.79

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน นักเรียน (N=56)	ร้อยละ
30. นักเรียนเคย ทำร้ายจิตใจ ของเพื่อน หรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่าง ไม่มี เหตุผล ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึก ด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ เป็นจำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	11	19.64
	2 ครั้ง	10	17.86
	3 ครั้ง	2	3.57
	มากกว่า 3 ครั้ง	10	17.86
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	23	41.07
31. นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกบุคคลอื่นทำ ร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่าง ไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ เป็น จำนวน กี่ครั้งแล้ว	1 ครั้ง	10	17.86
	2 ครั้ง	13	23.21
	3 ครั้ง	3	5.36
	มากกว่า 3 ครั้ง	18	32.14
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	22	39.29
32.บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมใน ลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่าง ไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็น มนุษย์ ของนักเรียน และเพื่อน	เพื่อนในห้อง	23	41.07
	รุ่นพี่	19	33.93
	รุ่นน้อง	7	12.50
	เพื่อนต่างโรงเรียน	12	21.43
	ครู	3	5.36
	คนในครอบครัว	2	3.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	12	21.43
33. เวลาใดที่นักเรียนและเพื่อนมักจะถูก ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่าง ไม่มี เหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึก ด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์	ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	9	16.07
	เวลาไปทำธุระส่วนตัว	3	5.36
	เวลาเรียน	13	23.21
	พักเที่ยง	19	33.93
	หลังเลิกเรียน	6	10.71
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	21	37.50

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านนาแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวน นักเรียน (N=56)	ร้อยละ
34. นักเรียนมักจะถูก ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลด คุณค่าความเป็นมนุษย์ โดย ผู้หญิง หรือ ผู้ชาย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกทำร้ายเลย	2	3.57
	ผู้หญิง	8	14.29
	ผู้ชาย	4	7.14
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	24	42.86
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	19	33.93
35. นักเรียนมักจะทำร้ายจิตใจเพื่อน หรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มี เหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึก ด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ กับใคร	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่ถูกรังแกเลย	2	3.57
	ผู้หญิง	5	8.93
	ผู้ชาย	10	17.86
	ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย	19	33.93
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	20	35.71
36. เหตุการณ์ที่นักเรียนเคยถูกทำร้าย จิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และ ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่เคยเกิดขึ้น	ในสองเดือนที่ผ่านมาไม่เคยถูกทำ ร้ายเลย	8	14.29
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	10	17.86
	เกิดขึ้นเดือนละ 2 - 3 ครั้ง	6	10.71
	สัปดาห์ละครั้ง	13	23.21
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	19	33.93
37. สาเหตุที่นักเรียนถูกถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และ ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพราะอะไร	นักเรียนไม่ตามใจเขา	14	25.00
	นักเรียนพูดไม่ไพเราะก่อน	9	16.07
	เขา พูดไม่ไพเราะก่อน	9	16.07
	อายุน้อยกว่า	7	12.50
	เข้าใจผิด	31	55.36
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	14	25.00

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านนำแคน ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
38. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อมีเรื่องทางจิตใจมีปัญหาลำบากใจเกิดขึ้น	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	14	25.00
	ปรึกษากับเพื่อน	21	37.50
	ปรึกษาครู	16	28.57
	บอกพ่อแม่	13	23.21
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	3	5.36
	ปรึกษาสายด่วน hotline ต่างๆของหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ	2	3.57
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	4	7.14
ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย / ทอดทิ้ง			
39. เรื่องที่นักเรียนมักไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร คือเรื่องอะไร	อาหาร	16	28.57
	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	1	1.79
	การดูแลสุขภาพ	6	10.71
	การดูแลยามเจ็บป่วย	9	16.07
	สถานะทางการเงินหรือค่าใช้จ่าย	9	16.07
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	20	35.71
40. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้อดอาหารโดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวหรือไม่	ไม่เคย	42	75.00
	เคย ในเวลา	14	25.00
	- อดอาหารเช้า	9	16.07
	- อดอาหารกลางวัน	1	1.79
	- อดอาหารเย็น	5	8.93
	- อื่น ๆ โปรดระบุ	2	3.57

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านน้ำแค้น ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
41. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้อวดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวบ่อยหรือไม่	1 ครั้ง	11	19.64
	2 ครั้ง	1	1.79
	3 ครั้ง	2	3.57
	มากกว่า 3 ครั้ง	9	16.07
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	32	57.14
42. สาเหตุที่นักเรียนถูกละเลยทอดทิ้ง โดยถูกปล่อยให้อวดอาหารเพราะอะไร	ไม่มีพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่ด้วย	5	8.93
	พ่อแม่ยากจน	3	5.36
	พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	23	41.07
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	31	55.36
43. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลหรือไม่	ไม่เคย	20	35.71
	เคย ในเวลา	36	64.29
	- เช้า	5	8.93
	- กลางวัน	10	17.86
	- กลางคืน	16	28.57
	- อื่น ๆ โปรดระบุ	5	8.93
44. สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแลเพราะอะไร	พ่อแม่ยากจน	0	0.00
	พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน	35	62.50
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	0	0.00
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	20	35.71
45. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มียี่เสื่อผ้าหรือผ้าห่มใช้หรือไม่	ไม่เคย	45	80.36
	เคย	7	12.50
	อื่นๆ(โปรดระบุ).....	2	3.57

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านำแคน ตามความคิดเห็นของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	จำนวนนักเรียน (N=56)	ร้อยละ
46. สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อยให้อ่านหนังสือไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม เพราะอะไร	พ่อแม่ยากจน	3	5.36
	พ่อแม่ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น	9	16.07
	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล	4	7.14
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	41	73.21
47. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อถูกปล่อยไว้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	11	19.64
	ปรึกษากับเพื่อน	5	8.93
	ปรึกษาครู	6	10.71
	บอกพ่อแม่	10	17.86
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	9	16.07
	แจ้งหน่วยงานราชการเพื่อขอความช่วยเหลือ	7	12.50
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	12	21.43
48. เวลาเจ็บป่วยนักเรียนได้รับการดูแลจากครอบครัวเป็นอย่างดี	ใช่	47	83.93
	ไม่ใช่	4	7.14
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	5	8.93
49. นักเรียนเคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวหลายวันทั้งๆที่เจ็บป่วย	ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคย	11	19.64
	เคยเกิดขึ้น 2 - 3 ครั้งเท่านั้น	7	12.50
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	38	67.86
50. นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงการถูกทอดทิ้งทางกายไม่ให้อาหารเพียงพอ ไม่ดูแลสุขภาพ ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ไม่คุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุ	เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร	13	23.21
	ปรึกษากับเพื่อน	9	16.07
	ปรึกษาครู	12	21.43
	บอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	12	21.43
	อื่นๆ (โปรดระบุ).....	28	50.00

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพปัญหาความรุนแรงตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยแบ่งเป็นด้าน ๆ ดังนี้

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายร้อยละ 72.09 เป็นเพศชายร้อยละ 27.91 ในด้านอาชีพของผู้ปกครอง มีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 53.49 รองลงมา ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 44.19 สุดท้าย มีอาชีพรับราชการร้อยละ 2.33 ระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 90.70 รองลงมา เป็นระดับศึกษาดอนมัธยมต้น และปริญญาตรี เท่ากันคือ ร้อยละ 4.65 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีเลย ระดับอายุของผู้ปกครองที่มากที่สุด ได้แก่ 35 – 40 ปี ร้อยละ 41.86 รองลงมา ได้แก่มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 23.26 ส่วนผู้มีอายุ ระดับ 45 – 50 ปี ร้อยละ 18.60 ผู้มีอายุ ระดับ 31 - 35 ปี ร้อยละ 11.63 อายุ ระดับ 20 - 25 ปี และอายุระดับ 26 - 30 ปี ร้อยละเท่ากันคือร้อยละ 2.33 โดยสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ด้วยกัน คือสมรส ร้อยละ 88.37 รองลงมาคือการหย่าร้าง ร้อยละ 9.30 ส่วนผู้ที่โสดคิดเป็นร้อยละ 2.33 โดยผู้ปกครองทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100.00

ความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่า นักเรียนเคยถูกทำร้ายจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 78.57 ไม่เคยร้อยละ 21.43 เคยในลักษณะ ตะมากที่สุด ร้อยละ 39.29 รองลงมา คือ เข็มย่นตี ร้อยละ 19.64 นักเรียนเคยทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 57.14 ไม่เคย ร้อยละ 42.86 เคยในลักษณะ ตะ ร้อยละ 33.93 รองลงมาคือ เข็มย่นตี กัด ต่อย ร้อยละ 10.71 นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท ร้อยละ 67.86 ไม่เคย ร้อยละ 32.14 เคยในลักษณะ ตะมากที่สุด ร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ กัดและต่อย ร้อยละ 17.86 นักเรียนเคยกระทำผู้อื่น จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท มากที่สุดในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่เคยทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 33.93 รองลงมา คือเคยทำร้ายร่างกาย 2-3 ครั้ง ร้อยละ 32.14 นักเรียนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ บาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท มากที่สุด คือ เคยเกิดขึ้น 2-3 ครั้งเท่านั้น ร้อยละ 46.43 รองลงมาคือ ในสองเดือนที่ผ่านมา ยังไม่เคยถูกรังแกเลย ร้อยละ 21.43 นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาทมากที่สุด เคยเห็นสัปดาห์ละครั้ง ร้อยละ 46.43 รองลงมาคือ เคยเห็น 2-3 ครั้ง ร้อยละ 41.07 บริเวณที่นักเรียนกระทำผู้อื่นจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน

คือ สนามกีฬา ร้อยละ 35.71 บริเวณที่นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ คือ ห้องเรียน ร้อยละ 73.21 รองลงมา คือ สนามกีฬา ร้อยละ 32.14 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนถูกทำให้ร่างกายของนักเรียนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุด คือ ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ และร่างกายอ่อนแอกว่า ร้อยละ 30.36 รองลงมาคือเคยขัดข้องหมองใจกัน ร้อยละ 28.57 นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุด คือ บอกให้ผู้อื่นทราบ ร้อยละ 48.21 รองลงมาคือ ตอบโต้หรือต่อสู้กลับในทันที ร้อยละ 35.71 นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อเห็นเพื่อนถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ มากที่สุด คือ บอกครูที่ปรึกษา ร้อยละ 64.29 รองลงมา คือ บอกครูฝ่ายปกครอง ร้อยละ 25.00 เวลาที่นักเรียนมักจะไป ดบ ดี เตะ ต่อย ทะเลาะวิวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ คือ หลังเลิกเรียน ร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ ปลอดภัยจากครูอาจารย์ ร้อยละ 35.71 เมื่อมีเหตุการณ์ ชก ดบ ดี เตะ ต่อย ผลักหรือทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนเกิดขึ้น นักเรียนคนอื่นๆที่เห็นเหตุการณ์เคยพยายามห้ามหรือพยายามหยุดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มากที่สุด คือ เคยทำเป็นบางครั้งเท่านั้น ร้อยละ 42.86 รองลงมา คือ เคยทำนาน ๆ ครั้งเท่านั้น ร้อยละ 17.86 นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ทำให้นักเรียนอดทนไม่ได้ที่จะทะเลาะ ชก ดบ ดี เตะ ต่อย ผลัก หรือ ทำร้ายให้ร่างกายเพื่อนให้ได้รับบาดเจ็บในโรงเรียน มากที่สุด คือ ถูกค่าพ่อแม่ ร้อยละ 55.36 รองลงมา คือ ถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายก่อน ร้อยละ 21.43

ความรุนแรงทางเพศ พบว่า นักเรียนไม่เคยถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ ร้อยละ 89.29 ส่วนเคย ร้อยละ 10.71 ในลักษณะให้นักเรียนเป็นผู้ รับผิดชอบถูกลำร่างกายตนเอง ร้อยละ 5.36 และถูกจับต้อง ถูกลำ ร่างกาย ร้อยละ 3.57 นักเรียนไม่เคยดูสื่อลามก ร้อยละ 73.21 รองลงมา คือ ดูกับเพื่อนเพศเดียวกัน ร้อยละ 19.64 นักเรียนเคยถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศมากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่เคย ร้อยละ 76.79 รองลงมา คือ 1 ครั้ง ร้อยละ 16.07 นักเรียนเคยเห็นเพื่อนหรือเพื่อนเล่าให้ฟังว่าถูกบุคคลอื่นกระทำในลักษณะของการ ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศมากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่เคย ร้อยละ 67.86 รองลงมา คือ 1 ครั้ง ร้อยละ 17.86 บุคคลกลุ่มใดที่มีพฤติกรรมในลักษณะของการลวนลามทางเพศหรือละเมิดสิทธิทางเพศของนักเรียนมากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่เคย ร้อยละ 60.71 รองลงมาคือ เพื่อนในห้อง ร้อยละ 21.43 รุ่นพี่ ร้อยละ 14.29 นักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ กระเทยหรือกลุ่มรักร่วมเพศ ร้อยละ 41.07 รองลงมา คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่เคย ร้อยละ 26.79 ผู้ที่มา ลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ ภายในบ้านหรือที่พัก ร้อยละ 71.43 รองลงมา คือ เป็นคนกลุ่มเดิม และอื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 12.50 สถานที่ที่นักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ

73.21 รองลงมาคือที่บ้าน ร้อยละ 10.71 เวลาใดที่นักเรียนมักจะถูกกลั่นแกล้งทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คืออื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 58.93 รองลงมา คือ ขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พักร้อยละ 17.86 เหตุการณ์ที่นักเรียนเคยถูกกลั่นแกล้งทางเพศหรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศที่เคยเกิดขึ้น มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 66.07 รองลงมา คือ ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคยถูกกลั่นแกล้งเลย ร้อยละ 17.86 สาเหตุที่จะทำให้นักเรียนถูกกลั่นแกล้งทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ เป็นแฟนหรือคนรัก ร้อยละ 41.07 รองลงมาคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 32.14 นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูก กลั่นแกล้งทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศมากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 53.57 รองลงมา คือ บอกพ่อแม่ ร้อยละ 16.07

ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่า นักเรียนเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ร้อยละ 50.00 ไม่เคย ร้อยละ 50.00 เคยในลักษณะทำร้ายจิตใจ มากที่สุด ร้อยละ 39.29 รองลงมา คือ ทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 12.50 นักเรียนเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด มากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 35.71 รองลงมา คืออื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 32.14 นักเรียนเคย ทำร้ายจิตใจของเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ เคย ร้อยละ 53.57 ไม่เคย ร้อยละ 46.43 เคยในลักษณะ ทำร้ายจิตใจ มากที่สุด ร้อยละ 41.07 รองลงมา คือ ทำให้ได้รับความอับอาย ร้อยละ 19.64 นักเรียนเคย ทำร้ายจิตใจ ของเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้เขาได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 41.07 รองลงมา คือ 1 ครั้ง ร้อยละ 19.64 นักเรียนเคยเห็นเพื่อนถูกบุคคลอื่นทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 39.29 รองลงมาคือ มากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 32.14 บุคคลกลุ่มที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ ของนักเรียนและเพื่อน มากที่สุด คือ เพื่อนในห้อง ร้อยละ 41.07 รองลงมา คือ รุ่นพี่ ร้อยละ 33.93 เวลาที่นักเรียนและเพื่อนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คืออื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ พักเที่ยง ร้อยละ 33.93 นักเรียนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีความหมาย ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์มากที่สุด คือทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

ร้อยละ 42.86 นักเรียนมักจะ ทำร้ายจิตใจเพื่อนหรือบุคคลอื่น ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับเขาความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่า ความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 35.71 รองลงมา คือทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ร้อยละ 33.93 เหตุการณ์ที่นักเรียนเคยถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 33.93 รองลงมา คือ สัปดาห้ละครั้ง ร้อยละ 23.21 สาเหตุที่นักเรียนถูกถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ มากที่สุด คือ เข้าใจผิด ร้อยละ 55.36 รองลงมา คือ นักเรียนไม่ตามใจเขา ร้อยละ 25.00 นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อมีเรื่องทางจิตใจมี ปัญหาทำให้ไม่สบายใจเกิดขึ้น มากที่สุด คือปรับทุกข์กับเพื่อน ร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ ปรึกษาครู ร้อยละ 28.57

ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย/ทอดทิ้ง พบว่า เรื่องที่นักเรียนมัก ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 35.71 รองลงมา คือ อาหาร ร้อยละ 28.57 การดูแลยามเจ็บป่วย และสถานะทางการเงินหรือค่าใช้จ่ายเท่ากัน คือ ร้อยละ 16.07 สุดท้ายได้แก่ การดูแลสุขภาพ ร้อยละ 10.71 นักเรียนไม่เคยถูกปล่อยให้หอดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวร้อยละ 75.00 เคย ร้อยละ 25.00 ในเวลา อาหารเข้า มากที่สุด ร้อยละ 16.07 รองลงมา คือ อาหารเย็น ร้อยละ 8.93 นักเรียนเคยถูกปล่อยให้หอดอาหาร โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 57.14 รองลงมา คือ 1 ครั้ง ร้อยละ 19.64 สาเหตุที่นักเรียนถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้หอดอาหาร มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 55.36 รองลงมา คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน ร้อยละ 41.07 นักเรียนไม่เคยถูกปล่อยให้หอดบ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล ร้อยละ 35.71 เคย ร้อยละ 64.29 ในเวลากลางคืน มากที่สุด ร้อยละ 28.57 รองลงมาคือ กลางวัน ร้อยละ 17.86 สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อยให้หอดบ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล มากที่สุด คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน ร้อยละ 62.50 รองลงมา คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 35.71 นักเรียนไม่เคยถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม ร้อยละ 80.36 เคย ร้อยละ 12.50 สาเหตุที่นักเรียนถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 73.21 รองลงมาคือ พ่อแม่ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น ร้อยละ 16.07 นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร เมื่อถูกปล่อยให้ไว้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว มากที่สุด คือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 21.43 รองลงมาคือเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ร้อยละ 19.64 บอกพ่อแม่ ร้อยละ 17.86 เวลาเจ็บป่วยนักเรียนได้รับการดูแลจากครอบครัวเป็นอย่างดี มากที่สุด คือ ไข้ ร้อยละ 83.93 ไม่ใช่ ร้อยละ 7.14 นักเรียนเคยถูกปล่อยให้หอดบ้านคนเดียวหลายวันทั้ง ๆ ที่เจ็บป่วย มากที่สุด คือ อื่น ๆ

โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 67.86 รองลงมาคือ ในสองเดือนที่ผ่านมายังไม่เคย ร้อยละ 19.64 นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงการถูกทอดทิ้งทางกาย ไม่ให้อาหารเพียงพอ ไม่ดูแลสุขภาพ ไม่ดูแลยามเจ็บป่วย ไม่คุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุ มากที่สุดคือ อื่น ๆ โดยระบุว่าไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร ร้อยละ 23.21

1.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนบ้านคำแคน

ผลการวิเคราะห์แนวทางในการลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียนใน โรงเรียนบ้านคำแคน ดังต่อไปนี้

1. ตามแนวความคิดของครู โดยสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

1.1 คุณครูคิดว่ามีแนวทางที่จะทำให้นักเรียนละเพื่อนไม่ถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดุกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนได้ดังนี้ คือ

1) จะต้องคอยดูแลให้นักเรียนเล่นอย่างละมัดระวัง ไม่หยอกล้อกันรุนแรงหรือถ้าจะให้ดีจะต้องไม่หยอกล้อกันเลยเพราะการหยอกล้อกันแล้วเจ็บก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท

2) การลดความรุนแรงของนักเรียนจะต้องเริ่มต้นที่ครอบครัว โดยพ่อแม่จะต้องเป็นตัวอย่างที่ดี โดยไม่ใช้ความรุนแรงกับลูก และความรุนแรงต่อกันระหว่างสามีภรรยา เพราะเด็กบางคนได้รับความรุนแรงมาจากครอบครัวมาโรงเรียนมักใช้ความรุนแรงคำเพื่อน ชอบชกต่อยกับเพื่อน และมีอารมณ์โกรธง่าย

3) อบรมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โดยจัดให้มีโครงการรองรับ

4) เน้นฝึกวินัยนักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมแนะแนว

5) ต้องช่วยกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองอบรมสั่งสอนให้รักและสามัคคีกันทำให้เอื้อเพื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

6) ยอมนำสื่อหรือหนังสือเกมส์ที่มีการใช้ความรุนแรงมาให้เด็กดูหรือเล่น ถึงเขาเห็นก็ให้อธิบายเหตุผล ว่าอย่านำเอามาเป็นตัวอย่างหรือลอกเลียนแบบเด็ดขาด

1.2 คุณครูคิดว่ามีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนและเพื่อนไม่ถูกลวนลามทางเพศ และละเมิดสิทธิทางเพศ หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนได้ ดังนี้คือ

1) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ครู และผู้ปกครองต้องช่วยกันแนะนำ และอธิบายในเรื่องดังกล่าวถึงการปฏิบัติและการวางตัวที่เหมาะสมให้อยู่ในขอบประเพณีไทยเพื่อป้องกันและไม่เป็นสิ่งที่อันตรายมาสู่ตัวเอง

2) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องพยายามสกัดกั้นสื่อลามกต่าง ๆ อย่าให้เด็กได้เห็น และนำมาเป็นตัวอย่าง

3) อย่าปล่อยให้ลูกหลานในปกครองออกเที่ยวตอนกลางคืน

4) แนะนำให้เด็ก ๆ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น การเล่นกีฬาที่ตนเองชอบ การฟังเพลงอ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ ฯลฯ อีกมากมายที่เด็กๆ จะหากิจกรรมมาทำได้

5) ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องจะทำให้เด็กนักเรียนมีความเข้าใจในตัวเอง และสามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง และปลอดภัย

6) สอนให้รู้ถึงพฤติกรรมที่เป็นอันตรายที่นำไปสู่การถูกล่วงละเมิดทางเพศ และสามารถหลีกเลี่ยงได้

7) ไม่แต่งกายที่ล่อแหลมเป็นการเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

8) ไม่ไปไหนมาไหนคนเดียว ควรไปกันอย่างน้อย สองคนในที่เปลี่ยวและไม่มี

ผู้ใหญ่ดูแล

9) อบรมให้ความรู้เรื่องศีลธรรม ประเพณีที่ดีงาม

10) บอกถึงโทษและความเสียหายเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น

11) ผู้ปกครองชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลในทุกพฤติกรรมของเด็ก ๆ อย่าปล่อยให้

ปลละละเลย

1.3 คุณครูคิดว่าจะมีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนและเพื่อนไม่ถูกถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนของนักเรียนได้

1) จัดโครงการพี่ดูแลน้อง

2) อบรมเรื่องคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

3) ครูควรเอาใจใส่ต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมชอบความรุนแรง ให้คำแนะนำทันที เมื่อเห็นนักเรียนทำพฤติกรรมทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล

4) ให้การอบรมเรื่องของมนุษย์สัมพันธ์มนุษยชนที่พึงมีสอนให้เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ด้วยกันการประพฤติปฏิบัติต่อกันอย่างที่เรียกว่า โอบอ้อมอารี เอาใจเขามาใส่ใจเราให้มาก ๆ

5) สอนให้เด็ก ๆ เป็นผู้ที่คิดแต่ในด้านดี มองโลกในแง่ดี

6) สอนให้นักเรียนปฏิบัติธรรมตามพุทธศาสนา ให้อยู่ใกล้ชีวิต รู้จักที่จะน้อมนำคำสอนทางพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง

7) ปกครองชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลในทุกพฤติกรรมของเด็ก ๆ อย่าปล่อยให้ปละละเลย

8) ครูและผู้ปกครองต้องช่วยกันใส่ใจดูแล และเข้าไปช่วยเหลือ เมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่ทำร้ายจิตใจคนอื่นหรือพฤติกรรมถูกทำร้ายจิตใจอธิบายปλοบโยนถามถึงสาเหตุและผลพร้อมรีบแก้ไขในสิ่งที่เกิดขึ้นให้กับเด็ก ๆ

1.4 คุณครูคิดว่าปัจจุบันนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอเป็นอย่างไรจากครอบครัว เช่น ดูแลให้อาหารเพียงพอ ดูแลสุขภาพ ดูแลยามเจ็บป่วย และคุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุหรือไม่ ถ้ายัง นักเรียนคิดว่ามีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอจากครอบครัว

1) เด็กยังได้รับการดูแลเอาใจใส่ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากพ่อแม่ต้องรีบไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัวโดยส่วนมากจะปล่อยให้ลูกอยู่บ้านกับ ตายาย ปู่ย่า หรือ ลุงป้า น้ำ อา ก็ยังมี

แนวทางแก้ไข ก็คือให้ทางการเน้นในเรื่องการดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น จัดสวัสดิการต่าง ๆ ที่ดี ๆ เพื่อประชาชนให้มากขึ้นกว่านี้

2) พ่อแม่ผู้ปกครองบางคน หรือส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องโภชนาการที่ดีเท่าที่ควรถึงพอรู้บ้างแต่ก็ไม่ได้ตระหนักและใส่ใจต่อสิ่งที่รู้เพื่อนำไปปฏิบัติจริง ส่วนมากจะทำได้แค่กินเพื่อให้ท้องอืด กินตามที่มี กินตามที่ชอบ

แนวทางแก้ไขก็คือให้หน่วยงานทางสาธารณสุขชุมชนทำงานเชิงรุกให้มากกว่านี้

3) ปัจจุบันนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างไม่เหมาะสมเพียงพอเพราะนักเรียนส่วนมากยังถูกปล่อยปละละเลยไม่ได้รับการดูแลในทุกเรื่องเท่าที่ควร เพราะภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้เด็กๆและเยาวชนขาดการดูแลเอาใจใส่ เพราะพ่อแม่ตระหนักในเรื่อง เงินทองที่จะหาเลี้ยงครอบครัวจนลืมที่จะใส่ใจต่อลูก หรือไม่ลืมก็ไม่สามารถอยู่ดูแลลูกได้ เพราะต้องไปทำงานที่อื่นไกล ๆ ส่งเฉพาะเงินกลับมาให้คนอื่นดูแลลูกให้

แนวทางแก้ไวนั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่ใหญ่เพราะพ่อแม่นักเรียนต้องใส่ใจต่อความสำคัญของลูก ๆ มากกว่าวิ่งตามเงิน และพยายามที่จะสร้างงานและหาเงินให้ได้ในบ้านตัวเองเพื่อจะได้อยู่ด้วยกันและดูแลลูก

4) เห็นว่าปัจจุบันนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างไม่เหมาะสมเพียงพอเพราะนักเรียนส่วนมากยังถูกปล่อยปละละเลยไม่ได้รับการดูแลในทุกเรื่องเท่าที่ควร เพราะ

ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้เด็ก ๆ และเยาวชนขาดการดูแลเอาใจใส่ บางครอบครัวพ่อหรือแม่ไปทำงานไกล ๆ ถึงเมืองนอกได้เงินมากมายส่งกลับมาเลี้ยงดูครอบครัว แม่ หรือ พ่อ หรือ ตา ยาย ปู่ย่า ที่รับเลี้ยงดูเด็กอยู่ ก็เลี้ยงดูดีเสียจนเสียเด็ก เลี้ยงดูดีในความคิดของผู้ปกครองนั่นคือการตามใจ การทุ่มเงินให้ใช้อย่างไม่อบรมสั่งสอนในสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ทำให้เด็กในปกครองเป็นเด็กที่มีความ เกิน ไปซะทุกอย่างแทนการขาด เด็กพวกนี้ก็คือปัญหา รังแกคนอื่น ทำร้ายคนอื่นในด้านจิตใจ นั่นคือการแย่งของเล่น ของกิน ของใช้ เพื่อน เพียงแค ่อยากได้แล้วต้องได้

แนวทางแก้ไข คือ ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าชุมชนโดยทางรุก อบรมให้ ผู้ปกครองเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างถูกวิธี ช่วยกันกลับมาฟื้นฟูเรื่องการดูแลใส่ใจเลี้ยงดูบุตรหลาน ทั้ง กลุ่มเด็กที่ขาดแคลน และกลุ่มเด็กที่มีเงินเกิน กำลังมีปัญหาด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้นจึงควรให้ความรู้แก่ ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างถูกต้องตามวัยจนกว่าเขาจะมีพฤติกรรมที่ดี และมีบุคลิกลักษณะที่ดี เป็นของตัวเอง เพื่อให้เขาเป็นเด็กดี เป็นคนดีที่สังคมต้องการ อีกครั้งอย่างจริงจัง

5) ปัญหาที่ตามมาของภาวะเศรษฐกิจในครอบครัวอีกอย่างหนึ่งคือ เมื่อพ่อหรือแม่ แยกตัวออกไปเพื่อทำงาน หาเงินมาเลี้ยงครอบครัว ความห่างไกลทำให้ความเป็นสามภรรยา แดกแยก หย่าร้าง แต่งงานใหม่ มากมายในชุมชน เด็ก ๆ ได้รับผลกระทบโดยตรงทั้งทางร่างกาย และจิตใจย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมจึงเป็นวิถีชีวิตที่สมัยใหม่มีผลต่อเด็ก ๆ เป็นอย่างมาก เพราะการ แต่งงานใหม่อย่างไม่เคร่งครัด ไม่สนใจชาวบ้านนั้น ทำให้เป็นแบบอย่าง (เอาอย่าง) ให้ทำตามกัน มากมายหลายคู่ ดังนั้น จึงเกิดกรณีการล่วงละเมิดทางเพศของพ่อเลี้ยงกับลูกเลี้ยงให้เห็นในโรงเรียน

แนวทางแก้ไข จะต้องทำควบคู่กันทุกด้าน ทั้งทางด้าน การสร้างงานใน ครอบครัวชุมชนเองเพื่อให้ครอบครัวได้อยู่ด้วยกัน การอบรมส่งเสริมเรื่องสุขภาพของชุมชน การ ให้ความรู้ผู้ปกครองเรื่องการดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตตามวัยในแต่ละวัยให้ถูกต้อง การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมทั้งให้แก่ชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครอง และตัวนักเรียนในโรงเรียนเอง รวมทั้งการอยู่ร่วมกันฉันสามภรรยาที่ดีต่อกัน ให้เกิดให้ได้ในแต่ละหมู่บ้าน ให้เกิดมีขึ้นพร้อม ๆ กัน โดยร่วมมือกันทุกฝ่าย ด้วยความจริงใจ โน้มน้าวอ่อนน้อม วิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่มีสามห่วง ใต้แก ่ และสองเงื่อนไขให้เกิดจริงในชุมชนให้ได้ อย่างยั่งยืน น่าจะเป็นทางออกที่พอจะแก้ปัญหาได้ ทำให้ บ้าน โรงเรียน สังคมหมู่บ้าน ตำบล ของเราอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตามสภาพที่พอเลี้ยง ตัวได้

2. ตามแนวความคิดของผู้ปกครอง โดยสรุปได้ดังนี้

2.1 ท่านคิดว่ามีแนวทางที่จะทำให้นักเรียนละเพื่อนไม่ถูกกระทำการทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระชากหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือทำ ให้ลุดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนได้ดังนี้ คือ

1) ครูต้องคอยสอดส่องดูแลไม่ให้นักเรียนหยอกล้อกัน เพราะจะนำไปสู่การทะเลาะวิวาทในที่สุด

2) ครูจะต้องไม่ละทิ้งห้องเรียน หรือถ้ามีความจำเป็นจะต้องมีมาตรการที่ดีพอสำหรับป้องกันดูแลนักเรียนของตนเองในทุก ๆ ด้าน

2.2 ท่านคิดว่ามีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนและเพื่อนไม่ถูกลวนลามทางเพศ และละเมิดสิทธิทางเพศ หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนได้ ดังนี้คือ

1) ขณะที่อยู่ที่โรงเรียนครูจะต้องคอยให้ความรู้ต่อเด็กเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการแสดงออกต่อกันระหว่างชายกับหญิง โดยจะต้องเน้นย้ำการเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรีที่ดีต่อกันให้มากๆ และเกิดจริงในตัวเด็ก ๆ ให้รักนวลสงวนตัว

2) เวลาเด็ก ๆ อยู่ที่บ้านก็ให้พ่อแม่ตายายคอยดูแลไม่ให้ลูกหลานเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน

3) สอนนักเรียนไม่ให้ไว้วางใจคนแปลกหน้า และสอนให้รู้ถึงวิธีการทำทางหรือท่าที ที่เขาจะเข้ามาลวนลามหรือล่วงละเมิดสิทธิทางเพศ

2.3 ท่านคิดว่าจะมีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนและเพื่อนไม่ถูกถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนของนักเรียนได้

1) ช่วยกันสอนให้นักเรียนมีจิตใจที่ดี รู้จักเมตตาปราณีต่อสิ่งมีชีวิตทุกชนิดที่อยู่ร่วมกันในสังคมโลก ว่าล้วนเกิดมาใช้กรรมมีสภาพความเป็นจริงคือต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดอย่าเบียดเบียนกันไม่ว่าจะด้วย กาย วาจา ใจ ก็ตาม

2) ใช้หลักธรรมะคำสอนของพระพุทธศาสนาช่วยในการอบรมสั่งสอนเขาให้เป็นคนดี โดยช่วยกันทุกส่วน บ้าน วัด โรงเรียนอย่างจริงจัง

3) ครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ๆ ในการแสดงออกโดยเฉพาะทางวาจา ควรพูดแต่สิ่งดี ๆ โมโหแค่ไหนก็ให้อดทนอย่าค่ากระทบกระแทกแตกดันเด็ก หรือเปรียบเทียบให้เด็กอับอาย เพราะครูทำได้ เด็กก็จะทำตาม

2.4 ท่านคิดว่าปัจจุบันนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอเป็นอดีจากครอบครัว เช่น ดูแลให้อาหารเพียงพอ ดูแลสุขภาพ ดูแลยามเจ็บป่วย และคุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุหรือไม่ ถ้ายัง นักเรียนคิดว่ามีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอจากครอบครัว

1) นักเรียนส่วนน้อยได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอเป็นอดีจากครอบครัว เช่น ดูแลให้อาหารเพียงพอ ดูแลสุขภาพ ดูแลยามเจ็บป่วย และคุ้มครอง

จากอันตรายหรืออุบัติเหตุเป็นอย่าดีแล้ว แต่ยังมีนักเรียนส่วนมากที่ผู้ปกครองไม่ได้อยู่ด้วยกัน (หย่าร้าง) หรืออยู่ด้วยกันก็เป็นแบบมีลูกคิดมาเริ่มกันใหม่ สุดท้ายอยู่เลี้ยงลูกไม่ได้ก็ต้องฝากลูกไว้กับ พ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง หรือไม่ ก็ตายายปลอม ปู่ย่าปลอมทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควรเพราะ ผู้ปกครองคนใหม่ไม่มีความผูกพันทางสายเลือดไม่นับว่าเป็นลูกหลานในทางใจ จึงปล่อยปละละเลย ไม่ได้เอาใจใส่ในทุก ๆ ด้าน เด็ก ๆ พวกนี้มีอยู่ไม่น้อยในชุมชน

แนวทางในการแก้ไขคงมีแนวทางในการแก้ไขลำบากหรืออาจแก้ไขไม่ได้เลย ภายในครอบครัวของเขา เพราะเขาก็อ้างว่าทำดีที่สุดแล้ว เด็กก็กลัวไม่กล้าพูดแม่แต่ให้พ่อแม่จริง ๆ ของตัวเองฟัง เพราะรู้ว่าพ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยตลอดเวลา พอพ่อแม่ตัวจริงกลับไปจะโดนทำร้าย มากกว่าเดิม ทุกอย่างแก้ไขไม่ได้จนกว่าทุกอย่างจะถึงที่สุด

ส่วนการช่วยเหลือของครูก็ทำได้เช่นช่วยเหลือเรื่องอาหารกลางวัน นมโรงเรียน อุปกรณ์การเรียน และทุนการศึกษาสำหรับเด็กเรียนดี

สำหรับเพื่อนบ้านก็ทำได้โดยหยิบยื่นสิ่งของเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้เวลาเห็นเด็กหิว ปล่อยให้เวลาเด็กได้รับการทำร้ายทางจิตใจ โดยไม่เป็นกรรม อย่าปล่อยเขาเจ็บปวดโดยไม่เหลียวแล

3. ตามแนวความคิดของนักเรียนโดยสรุปได้ดังนี้

3.1 นักเรียนคิดว่ามีแนวทางที่จะทำให้นักเรียนละเพื่อนไม่ถูกกระทำจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ เช่น กระจกหัก เลือดออกภายใน ฟกช้ำ แผลไฟไหม้ ได้รับสารพิษ รวมถึงการทะเลาะวิวาท หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนได้ดังนี้ คือ

1) ห้ามไม่ให้มีการล้อเลียนเพื่อนโดยให้ถือว่าเป็นการรังแกกันและผิดต่อกฎระเบียบของโรงเรียน แล้วเด็กจะได้ไม่ทะเลาะกัน

2) ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนที่รังแกคนอื่นแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เช่น ชดใช้สิ่งของที่เสียหาย ซึ่งจะมีความหมายสำหรับเด็กถูกรังแก

3) ห้ามไม่ให้ ค่าพ่อสื่อแม่กัน เพราะเป็นต้นเหตุที่ทำให้ทุกคนทนไม่ได้ จึงเกิดการทะเลาะวิวาทกัน

4) ช่วยกันห้ามเวลาพบเจอการกระทำแบบนั้น และช่วยบอกกล่าวกันว่าเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรทำ

3.2 นักเรียนคิดว่ามีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนและเพื่อนไม่ถูกลวนลามทางเพศ และละเมิดสิทธิทางเพศ หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนได้ ดังนี้คือ

1) ไม่เที่ยวตอนกลางคืน

2) ไม่แต่งตัวโป๊

3) ไม่ดูสื่อลามกต่าง ๆ

- 4) ไม่ไว้ใจคนแปลกหน้า หรือ คนใกล้ชิดที่มีท่าทางลวนลามทางเพศของตนเอง
- 5) ไม่ไปไหนคนเดียวควรไปแบบมีเพื่อนไป โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงที่น้ำกัวและอันตรายควรหลีกเลี่ยง
- 6) ควรศึกษานิสัยที่เป็นสุภาพสตรี สุภาพบุรุษที่ดี เพื่อนำไปปฏิบัติและสังเกต คนที่จะเข้ามาลวนลามเรา

3.3 นักเรียนคิดว่าจะมีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียนและเพื่อนไม่ถูกถูกทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ หรือทำให้ลดลง น้อยลง จนหมดไปจากโรงเรียนของนักเรียนได้

- 1) ช่วยกันรณรงค์ให้เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ เป็นคนที่มองโลกในแง่ดี คิดดี ทำดี และ พูดยาดีต่อกันให้ทุกคนเห็นร่วมกันว่า เป็นสิ่งดีที่จะทำให้เราประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต
- 2) ช่วยกันห้ามเวลาพบเจอการกระทำแบบนั้น และช่วยบอกกล่าวกันว่าเป็นสิ่ง ไม่ดีไม่ควรทำ

3.4 นักเรียนคิดว่าปัจจุบันนักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสม เพียงพอเป็นอย่างไรจากครอบครัว เช่น ดูแลให้อาหารเพียงพอ ดูแลสุขภาพ ดูแลยามเจ็บป่วย และ คุ้มครองจากอันตรายหรืออุบัติเหตุหรือไม่ ถ้ายัง นักเรียนคิดว่ามีแนวทางใดที่จะทำให้นักเรียน ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอจากครอบครัว

นักเรียนบางส่วนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพียงพอ เป็นอย่างดีจากครอบครัว เช่น ดูแลให้อาหารเพียงพอ ดูแลสุขภาพ ดูแลยามเจ็บป่วย และคุ้มครอง จากอันตรายหรืออุบัติเหตุเป็นอย่างดีแล้ว แต่ยังมีเพื่อนนักเรียนส่วนมากที่ผู้ปกครองไม่ได้ช่วยดูด้วยกัน (หย่าร้าง) หรืออยู่ด้วยกันก็เป็นแบบมีลูกติดมาเริ่มกันใหม่ สุดท้ายอยู่เลี้ยงลูกไม่ได้ก็ต้องฝากลูกไว้ กับพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง หรือไม่ ก็ตายายปลอม ปู่ย่าปลอมทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร เพราะผู้ปกครองคนใหม่ ไม่มีความผูกพันทางสายเลือดไม่นับว่าเป็นลูกหลานในทางใจ จึงปล่อยปละ ละเลยไม่ได้เอาใจใส่ในทุก ๆ ด้าน เด็ก ๆ พวกนี้มีอยู่ไม่น้อยในชุมชน

แนวทางแก้ไขคือ ให้พ่อแม่จริงๆ อยู่บ้านด้วยกันทุกวัน

2. ผลการดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียนโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง

ผลการศึกษาการดำเนินการลดความรุนแรงของนักเรียน โดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยการพัฒนาครู และนักเรียนให้มีความสามารถในการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ตามรูปแบบ (Model) การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางของ โรงเรียนพนมสารคาม พนมอคู่วิทยา ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมความพร้อม

1. รับสมัครนักเรียนผู้มีจิตอาสา และตัวแทนนักเรียนที่ได้รับการเลือกตั้งและความไว้วางใจจากเพื่อนในห้อง จากแบบคัดกรองนักเรียน ใบสมัคร และการทำสังคัมมิตี

1.1 จากการรับสมัครนักเรียน ในช่วงชั้นที่ 2 ที่มีจิตอาสา และคัดเลือกจากใบสมัคร และแบบคัดกรองนักเรียนทำให้ได้นักเรียนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มนักเรียนผู้มีจิตอาสาจำนวน 6 คน โดยเป็นนักเรียนชาย จำนวน 2 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 4 คน

1.2 จากนักเรียนที่ได้รับการเลือกตั้งโดยความไว้วางใจจากเพื่อนในช่วงชั้นที่ 2 จากการโหวตโดยการทำสังคัมมิตี ได้กลุ่มตัวแทนนักเรียน จำนวน 6 คน โดยเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด จำนวน 6 คน รวมนักเรียนทั้งหมดที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้อาจมีจำนวน 12 คน

1.3 ครูผู้รับผิดชอบฝ่ายปกครองและระบบดูแลผู้เรียนจำนวน 1 คน รวมครูและนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้อาจมีจำนวน 13 คน

2. ให้ความรู้กับกลุ่มนักเรียนและครูที่เป็นตัวแทนโดยการฝึกอบรมจำนวน 2 ครั้งดังนี้

2.1 จากผลการจัดทำโครงการอบรมโดยยุติธรรมจังหวัด และควบคุมประพฤติจังหวัด ตามโครงการ “เสริมสร้างความสมานฉันท์ในสถานศึกษา” ให้กับครูและนักเรียน พบว่า ทำให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความสมานฉันท์ในสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมตามโครงการ “เสริมสร้างความสมานฉันท์ในโรงเรียนบ้านคำแคน” ของครูและนักเรียน โรงเรียนบ้านคำแคน

ลำดับที่	ทดสอบก่อนอบรม (20)	ทดสอบหลัง อบรม (20)	คะแนนความก้าวหน้า
1 (ครู)	12	19	7
2	5	14	9
3	7	15	8
4	8	17	9
5	9	16	7
6	5	14	9
7	6	17	11
8	9	18	9
9	7	16	9
10	5	16	11
11	9	17	8
12	6	13	7
13	5	16	11
รวม	93 (7.15)	208 (16 .00)	

จากตารางที่ 6 แสดงคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรม พบว่า ผู้เข้าร่วมอบรม ได้แก่ ครูจำนวน 1 คน และนักเรียน จำนวน 12 คนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เข้ารับการอบรมเพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย ของคะแนนแบบทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม เท่ากับ 7.15 และค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบหลังเข้ารับการอบรม เท่ากับ 16.00

จากผลการจัดทำโครงการอบรมโดยยุติธรรมจังหวัด และควบคุมประพฤติจังหวัด ตามโครงการ “เสริมสร้างความสมานฉันท์ในสถานศึกษา” ให้กับครูและนักเรียน พบว่า ทำให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เข้ารับการอบรม โดยจากการสังเกต พฤติกรรมการให้ความสนใจ และการแสดงออกขณะรับการฝึกอบรม ตามแบบสังเกตที่สร้างขึ้น โดยมีพฤติกรรมชี้วัด ดังนี้

2.2 ขั้นให้ความรู้

จากการสังเกตนักเรียน โดยภาพรวม

1. นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จาก การที่เขากลับมาเล่าเรื่องที่ได้รับความรู้จากการอบรมให้เพื่อน ๆ ที่อยู่ที่โรงเรียนฟังอย่างตื่นเต้นกับข้อความรู้ที่พวกเขาได้รับ และสามารถเขียนรายงานย้อนหลังในเรื่องที่ได้เข้ารับการอบรมได้ชัดเจนถูกต้อง

2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรม โดยเป็นตัวแทนกลุ่มในการออกไปนำเสนอกิจกรรมกลุ่มหลาย ๆ กิจกรรม

3. นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมทุกคนด้วยความสนุกสนานและใบหน้าตื่นเต้นมีความสุข

4. นักเรียนมีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เช่น หลังจากกลับไปสถานศึกษาแล้ว มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่ละเมิดสิทธิเด็ก พวกเขา ก็จะบอกเพื่อน ๆ ว่า “รู้ไหมว่าสิ่งที่เรากำลังทำมันเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก” และเพื่อนก็จะให้เขาอธิบายให้ฟังว่าสิทธิเด็กได้แก่อะไรบ้าง

5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอและแสดงความคิดเห็นพร้อมกับสอบถามวิทยากรในการอบรมในเรื่องที่เขาไม่ชัดเจน โดยการกลับมาถามต่อที่โรงเรียนกับครูของตัวเอง

จากการสังเกตคุณครู โดยภาพรวม

1. ครูให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จาก การที่ ครูกลับมาเล่าเรื่องที่ได้รับความรู้จากการอบรมให้นักเรียนที่อยู่ที่โรงเรียนฟังหน้าเสาธง โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวแทนช่วยกันเล่าให้พี่ ๆ เพื่อน และน้อง ๆ ฟัง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนรายงานย้อนหลังในเรื่องที่ได้เข้ารับการอบรมส่งให้ชัดเจนถูกต้อง

2. ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรมโดยออกมาช่วยกำกับดูแลอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนฟังช่วยวิทยากรอีกแรงหนึ่ง

3. ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมด้วยความสนใจ จากผลการจัดทำโครงการอบรมโดยยุติธรรมจังหวัด และควบคุมประพฤติจังหวัด ตามโครงการ “เสริมสร้างความเสมอภาคในสถานศึกษา” ให้กับครูและนักเรียน พบว่า ทำให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ได้เข้ารับการอบรม โดยจากแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น โดยมีพฤติกรรมชี้วัดดังนี้

จากการสัมภาษณ์นักเรียน โดยสรุปดังนี้

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ก่อนเข้ารับการอบรม นักเรียนมีความเข้าใจ ความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : ก่อนเข้ารับการอบรมนักเรียนไม่มีความเข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของการอบรม

2. ภายหลังเข้ารับการอบรม นักเรียน มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมจะเห็นได้จาก นักเรียน มีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เช่น หลังจากกลับไปสถานศึกษาแล้ว มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่ละเมิดสิทธิเด็ก พวกเขา ก็จะบอกเพื่อน ๆ ว่า “รู้ไหมว่าสิ่งที่เรากำลังทำมันเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก” และเพื่อนก็จะให้เขาอธิบายให้ฟังว่าสิทธิเด็กได้แก่อะไรบ้าง

3. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมครั้งนี้หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : ได้ช่วยกันคิดและสรุปเรื่องราวจากภาพ เป็นตัวแทนกลุ่มในการออกไปนำเสนอ ร่วมแสดงการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง และเล่นเกมอย่างสนุกสนาน

4. นักเรียนได้รับความรู้และได้สังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างไร

นักเรียน : สามารถระบุได้ว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิเด็ก การกระทำใดทำแล้วผิดกฎหมาย โดยนำมาบอกเล่าซึ่งถูกชี้ผิดการกระทำของเพื่อนๆและคนรอบๆข้างได้

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆที่นักเรียนมีต่อการจัดการอบรมในครั้งนี้

นักเรียน : อยากให้มีการอบรมหลายๆครั้ง และอยากรู้เรื่องต่างๆของสังคมมากขึ้น

จากการสัมภาษณ์คุณครู โดยสรุปดังนี้

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ก่อนเข้ารับการอบรม ท่านมีความเข้าใจ ความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

ครู : ก่อนเข้ารับการอบรมพอมีความเข้าใจรู้ความเข้าใจอยู่บ้าง และแต่ไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้เท่าที่ควร

2. ภายหลังจากเข้ารับการอบรม ท่าน มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรม เรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

ครู : มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้มากขึ้น โดยจากที่ไม่เคยใส่ใจในสิทธิเด็กที่เขาควรได้แต่หลังการอบรมมีความเข้าใจมากขึ้น และเห็นความสำคัญ

3. ท่านได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมครั้งนี้หรือไม่อย่างไร

ครู : ได้ช่วยอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

4. ท่านได้รับความรู้และได้สังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างไร

ครู : ได้คิดที่จะทำโครงการเพื่อเด็ก ๆ

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆที่ครูมีต่อการจัดการอบรมในครั้งนี้

ครู : ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไปอาจทำให้กิจกรรมไม่มากพอที่จะนำไปใช้ได้
อย่างถูกต้อง

2.3 ชั้นฝึกอบรม

จากผลการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง”สถานศึกษาเครือข่ายยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2553 ณ ห้อง 1507 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมอบรม ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมตาม “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง”ของครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านคำแคน

ลำดับที่	ทดสอบก่อนอบรม (20)	ทดสอบหลัง อบรม (20)	คะแนนความก้าวหน้า
1 (ครู)	14	20	6
2	6	15	9
3	7	16	9
4	9	18	9
5	9	16	7
6	6	17	11
7	5	15	10
8	7	17	10
9	8	18	10
10	6	17	11
11	8	17	9
12	8	15	7
13	7	18	11
รวม	100 (7.69)	219 (16 .85)	

จากตารางที่ 7 แสดงคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรม พบว่า ผู้เข้าร่วมอบรม ได้แก่ ครูจำนวน 1 คน และนักเรียน จำนวน 12 คนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่เข้ารับการอบรมเพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม เท่ากับ 7.69 และค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบหลังเข้ารับการอบรม เท่ากับ 16.85

จากผลการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง” สถานศึกษาเครือข่ายยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2553 ณ ห้อง 1507 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ทำให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่เข้ารับการอบรม โดยมีพฤติกรรมทำให้ความสนใจ และการแสดงออกขณะรับการฝึกอบรม ตามแบบสังเกตที่สร้างขึ้น โดยมีพฤติกรรมชี้วัดดังนี้

จากการสังเกตนักเรียนโดยภาพรวม

1. นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จากการที่เขากลับมาแล้วเรื่องที่ได้รับความรู้จากการอบรมให้เพื่อน ๆ ที่อยู่ที่โรงเรียนฟังอย่างตื่นเต้นกับข้อความรู้ที่พวกเขาได้รับ และสามารถเขียนรายงานย้อนหลังในเรื่องที่ได้เข้ารับการอบรมได้ชัดเจนถูกต้องพร้อมทั้งเริ่มที่จะเป็นนักเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้เพื่อน ๆ ในการเกิดข้อขัดแย้งเล็ก ๆ น้อยได้

2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรมโดยเป็นตัวแทนกลุ่มในการออกไปนำเสนอกิจกรรมกลุ่มหลาย ๆ กิจกรรมและสามารถฝึกปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางได้ถูกต้องในระดับดี ดังที่วิทยากรให้คำติชมหลังการแสดงจบ

3. นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมทุกคนด้วยความสนุกสนานและใบหน้าตื่นเต้นมีความสุข

4. นักเรียนมีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เช่น หลังจากกลับไปสถานศึกษาแล้ว มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความสามารถในการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง นักเรียนสามารถนำมาปฏิบัติจริงได้เป็นอย่างดี

5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอและแสดงความคิดเห็นพร้อมกับสอบถามวิทยากรในการอบรมในเรื่องที่เขาไม่ชัดเจนโดยการกลับมาถามต่อที่โรงเรียนกับครูหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อที่จะเป็นนักเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่ดี

จากการสังเกตคุณครูโดยภาพรวมดังนี้

1. ครูให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จากการที่ครูกลับมาแล้วมาคิดโครงการเพื่อที่จะนำเสนอผู้อำนวยการ โรงเรียนในการที่จะสานต่อการฝึกนักเรียนให้เป็นนักเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้ได้

2. ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรมโดยออกมาช่วยกำกับดูแลอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนฟังช่วยวิทยากรอีกแรงหนึ่งในทุกกิจกรรมที่นักเรียนร้องขอ

3. ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมด้วยความสนใจ

4. ครูมีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยการได้เขียนโครงการ ที่ชื่อว่าผู้พิทักษ์ยุติธรรมน้อยในโรงเรียน เพื่อบรรจุในแผนงาน โครงการ ไทยเข้มแข็งของโรงเรียนบ้านคำแคนเพื่อนำเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 2 ในการขยายผลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำไปปฏิบัติจริงร่วมกับโรงเรียนแม่ข่ายโครงการไทยเข้มแข็งอีกจำนวน 6 โรงเรียน

จากผลการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง สถานศึกษา เครือข่ายยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น” ให้กับครูและนักเรียน พบว่า ทำให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอบรม โดยจากแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น โดยมีพฤติกรรมชีวิต ดังนี้

จากการสัมภาษณ์นักเรียนโดยรวมสรุป ได้ดังนี้

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ก่อนเข้ารับการอบรม นักเรียนมีความเข้าใจ ความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : ก่อนเข้ารับการอบรมนักเรียนไม่มีความเข้าใจและแต่ก็เห็นความสำคัญของการอบรมเพราะเชื่อว่าการอบรมจะทำให้เขาสนุกสนานและมีความรู้เพิ่มขึ้น

2. ภายหลังจากเข้ารับการอบรม นักเรียน มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : นักเรียนมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมจะเห็นได้จากนักเรียนตั้งใจในการฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางอย่างจริงจังและสามารถแสดงออกมาได้อย่างถูกต้องชัดเจนในบทบาทสมมุติที่ได้รับ

3. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมครั้งนี้หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : ได้เรียนรู้เรื่องการฟังอย่างตั้งใจ การฟังเรื่องราวอย่างมีสมาธิ เพื่อให้สามารถแยกแยะ และจับประเด็นสำคัญในการฟังได้ จากการได้ออกไปนำเสนอเมล็ดพันธุ์แห่งความดีของแต่ละคน และการออกนำเสนอภาพที่ตัวเองวาด เป็นการฝึกการฟังอย่างตั้งใจและวิเคราะห์แยกแยะในสิ่งที่เขาเล่า

4. นักเรียนได้รับความรู้และได้สังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างไร

นักเรียน : สามารถระบุได้ว่าขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมีอะไรบ้าง จะต้องทำอย่างไร โดยสามารถนำไปใช้ได้เลยที่สถานศึกษา

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักเรียนมีต่อการจัดการอบรมในครั้งนี้

นักเรียน : เห็นว่าเป็นการอบรมที่สนุกสนานและเต็มไปด้วยประโยชน์มากมายเพราะเป็นขั้นตอนวิธีการนำการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางไปใช้อย่างแท้จริง

จากการสัมภาษณ์คุณครูโดยภาพรวมสรุปได้ ดังนี้
ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ก่อนเข้ารับการอบรม ท่านมีความเข้าใจ ความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

ครู : ก่อนเข้ารับการอบรมพอมีความเข้าใจรู้ความเข้าใจอยู่บ้าง และตระหนักและเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้อยู่แล้ว

2. ภายหลังจากเข้ารับการอบรม ท่าน มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

ครู : มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้มากขึ้นกว่าเดิมเพราะเป็นการฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติดังนั้นจึงพลาดไม่ได้

3. ท่านได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมครั้งนี้หรือไม่อย่างไร

ครู : ได้ช่วยอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มมากขึ้น และช่วยจดจำข้อความสำคัญที่ไม่น่าลืมในการนำไปใช้ในการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้กับนักเรียน

4. ท่านได้รับความรู้และได้ส่งเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างไร

ครู : ได้คิดที่จะทำโครงการสำหรับเด็ก ๆ ชื่อว่า โครงการผู้พิทักษ์ยุติธรรมน้อยในโรงเรียน เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งร่วมกับโรงเรียนลูกข่ายอีก 5 โรงเรียน เพื่อช่วยกันนำกิจกรรมที่ดี ๆ ไปขยายผลให้เกิดหับนักเรียนให้มากที่สุด

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักเรียนมีต่อการจัดการอบรมในครั้งนี้

ครู : ทุกอย่างเหมาะสมดีเพราะนักเรียนก็สามารถปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางได้จริงเท่านี้ก็บรรลุวัตถุประสงค์แล้ว

2.4 ชั้นศึกษาดูงาน

กลุ่มนักเรียนตัวแทนไปศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่สถานีตำรวจอรุณ อำเภอ มัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น เก็บข้อมูลโดยแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การบันทึกภาพถ่าย ที่เข้ารับการอบรม โดยจากการสังเกต พฤติกรรมการให้ความสนใจ และการแสดงออกขณะศึกษาดูงานตามแบบสังเกตที่สร้างขึ้น โดยมีพฤติกรรมชีวิตดังนี้

จากการสังเกตนักเรียนโดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความตระหนัก เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงานเพราะทราบว่าเป็น สถานการณ์จริงที่สถานีตำรวจ

2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซักถามข้อสงสัยได้ตามต้องการ

3. นักเรียนได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการศึกษาดูงานจากสถานี ตำรวจภูธรอำเภอแม่จวนจัตริ จังหวัดขอนแก่น

4. นักเรียนมีประสบการณ์ในการฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมาแล้วการศึกษาดูงาน ครั้งนี้จึงเป็นการตอกย้ำความรู้เรื่องการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางอย่างแท้จริง เพราะ ต้องตระหนักใน การเป็นผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางหลายอย่าง เช่น การช่วยปิดเป็นความลับ เพราะเขาให้ดูการเจรจา ไกล่เกลี่ยคนกลางได้ แต่ไม่อนุญาตให้ถ่ายรูป คู่กรณีเนื่องจากเป็นเยาวชนทั้งคู่ เนื่องจากคดีการ ปล้นรถมอเตอร์ไซด์ นักเรียนหญิงในโรงเรียนประจำอำเภอแม่จวนจัตริ

5. นักเรียนให้ความสนใจและสอบถามในเรื่องที่อยากรู้หรือแสดงความคิดเห็นใน การศึกษาดูงานอย่างเต็มที่

จากการสังเกตคุณครู โดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความตระหนัก เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์ชีวิตให้กับ นักเรียนและเข้าใจกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางโดยผู้รักษากฎหมายอย่างแท้จริง

2. ครูมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้กำกับคนใหม่ของ สภอ. เพื่อ เป็นเครือข่ายในการทำโครงการพัฒนาเยาวชนเด็ก ๆ ให้เป็นคนดีของสังคมในอนาคตต่อไป

3. ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการศึกษาดูงานอย่างใกล้ชิด

4. ครูได้มีการสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษามีการจัดและ เน้นย้ำข้อควรปฏิบัติเพื่อนำกลับไปปฏิบัติ

5. ครูสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นในการศึกษาดูงานในครั้งนี้อย่างสนใจ

กลุ่มนักเรียนตัวแทนไปศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่สถานีตำรวจภูธร อำเภอ แม่จวนจัตริ จังหวัดขอนแก่น เก็บข้อมูลโดยแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การบันทึกภาพถ่ายที่เข้ารับ การอบรม โดยจากการสังเกต พฤติกรรมการให้ความสนใจ และการแสดงออกขณะศึกษาดูงาน ตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น โดยมี มีพฤติกรรมชีวิต ดังนี้

จากการสัมภาษณ์นักเรียนโดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ก่อนการศึกษาดูงานนักเรียนมีความตระหนัก และ เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงาน การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ณ สภอ. แม่จวนจัตริ หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : มีความตระหนักและเห็นความสำคัญเพราะนักเรียนเคยฝึกการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางมาแล้วที่มาศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์จริงให้กับตนเอง

2. หลังการศึกษาดูงานนักเรียนมีความตระหนัก และ เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงาน การเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง ณ สภอ. มัญจาคีรีหรือไม่อย่างไร

นักเรียน : มีความตระหนักเพิ่มมากขึ้นเพราะจากเหตุการณ์จริงที่ได้เห็นเพราะมีการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางจึงทำให้เหตุการณ์ที่ดูเลวร้ายแต่ปรับมาเป็นเรื่องที่พอจะคุยกันได้

3. จากการศึกษาดูงานการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง นักเรียนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกิจกรรมในเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติตามกิจกรรมในเรื่องนี้เป็นอย่างดี

4. จากการศึกษาดูงานการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางนักเรียน ได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างไรบ้าง

นักเรียน : ได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างเช่น การมีจรรยาบรรณของผู้เจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางในการปกปิดเป็นความลับในกรณีที่ไม่ควรเปิดเผย

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆที่ท่านมีต่อการจากการศึกษาดูงานการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางในครั้งนี้

นักเรียน : ในการศึกษาดูงานในครั้งนี้นอกจากความรู้เรื่องการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางแล้วนักเรียนยังได้ความรู้เกี่ยวกับ การเป็นประชาชนที่ดี จากคู่มือประชาชนที่ได้รับ และทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อตำรวจ ว่าตำรวจไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด ตำรวจเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่เพื่อดูแลความสงบเรียบร้อยให้กับประชาชนตลอดเวลา

จากการสัมภาษณ์คุณครูสรุปโดยภาพรวมได้ดังนี้

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ก่อนการศึกษาดูงานท่านมีความตระหนัก และ เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงานการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง ณ สภอ. มัญจาคีรี หรือไม่อย่างไร

ครู : เนื่องจากได้เข้าร่วมในการอบรมอย่างต่อเนื่องมาตลอดจึงมีความตระหนักและให้ความสำคัญให้ความสนใจอย่างต่อเนื่องตลอดมา

2. หลังการศึกษาดูงานท่านมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการศึกษาดูงาน การเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง ณ สภอ. มัญจาคีรี หรือไม่อย่างไร

ครู : ก่อนหรือหลังการศึกษาดูงานก็เห็นความสำคัญในเรื่องนี้อยู่แล้วเพราะได้เข้าร่วมในการอบรมอย่างต่อเนื่องมาตลอดจึงมีความตระหนักและให้ความสำคัญให้ความสนใจอย่าง

ต่อเนื่องมาโดยตลอดแต่ได้ตระหนักเพิ่มขึ้นในเรื่องของจรรยาบรรณผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางในการช่วยรักษาเป็นความลับให้คู่กรณีอย่างจริงจังในกรณีที่ควรปิดเป็นความลับ

3. จากการศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ท่านให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกิจกรรมในเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

ครู : จากการศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ได้ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกิจกรรมในเรื่องนี้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะการที่ไม่ถ่ายรูปแบบในขณะที่ทำการเจรจาไกล่เกลี่ยเพราะผู้เสียหายและคู่กรณีเป็นเยาวชน

4. จากการศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางท่านได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างไรบ้าง

ครู : ได้นำขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางและวิธีการพูดตลอดจนการรักษาความลับเพื่อนำไปปรับใช้ในการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางของนักเรียนที่โรงเรียน

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ท่านมีต่อการจากการศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางในครั้งนี้

ครู : ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อข้าราชการตำรวจเพิ่มมากขึ้นและควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าช่วยในการดำเนินการพัฒนานักเรียนในแต่ละครั้งในการเป็นวิทยากรก็ได้

2.5 ขั้นการฝึกปฏิบัติ

กลุ่มนักเรียนที่เป็นตัวแทนฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่โรงเรียนของตน โดยสถานการณ์จริง และในกรณีที่ไม่มีสถานการณ์จริงจะฝึกกับสถานการณ์จำลองที่จำลองขึ้น ในโรงเรียน เก็บข้อมูลโดยแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง แบบประเมินผลการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง สิ่งที่สังเกต เห็นและ มีพฤติกรรมการฝึกปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ดังนี้

จากการสังเกตนักเรียนโดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความสามารถในการสืบเสาะหาข้อเท็จจริงได้เป็นอย่างดีเพราะมีการติดตามพยานยืนยันข้อเท็จจริงทุกครั้งในการพิจารณาร่วมด้วย

2. นักเรียนมีความสามารถในการไต่สวนและพิจารณาเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากคดีแรกจนถึงทุกคดีในปัจจุบัน

3. นักเรียนมีความยุติธรรมในการทำหน้าที่เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนพี่ ๆ และน้อง ๆ สมกับที่ได้รับคามไว้วางใจวางตัวเป็นกลางได้ดีมาก

4. นักเรียนมีความความสามารถในการพิจารณาตัดสินความผิดได้เป็นที่ยอมรับเพราะทุกกรณี ที่พิจารณาตัดสินเป็นคู่กรณียอมรับในความผิดของตัวเองและพิจารณาโทษของตัวเอง ผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางทำหน้าที่แค่ป้อนคำถามและหาพยานมายืนยันในความผิดให้เขายอมรับให้ได้เท่านั้น

5. นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมประพุดติให้คู่กรณีรับผิดชอบได้อย่างไม่มีปัญหา เพราะเขาเป็นผู้พิจารณาโทษตัวเอง ผู้ควบคุมประพุดติทำหน้าที่แค่ดูแลความเรียบร้อยในสิ่งที่เขากำลังทำและเขียนบันทึกรายงานเท่านั้น

6. นักเรียนสามารถป้อนคำถามเพื่อนำเสนอทางเลือกให้ผู้เข้ารับการไถ่กลับได้หลากหลายได้หลากหลายทางเลือกในการให้ยอมรับผิดหรือการพิจารณาโทษตัวเองได้อย่างสบายใจไม่มีบีบบังคับจิตใจผู้กระทำผิดให้เจ็บใจต่อไปอีก

กลุ่มนักเรียนที่เป็นตัวแทนฝึกการเจรจาไถ่กลับคนกลางที่โรงเรียนของตน โดยสถานการณ์จริง และในกรณีที่ไม่มีสถานการณ์จริงจะฝึกกับสถานการณ์จำลองที่จำลองขึ้นในโรงเรียน เก็บข้อมูล โดยแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการเจรจาไถ่กลับคนกลาง แบบประเมินผลการเจรจาไถ่กลับคนกลาง สิ่งที่สังเกต เห็นและ มีพฤติกรรมฝึกปฏิบัติการเจรจาไถ่กลับคนกลางดังนี้

วัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการเจรจาไถ่กลับคนกลางตามสถานการณ์จริง ในสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักเรียนโดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ก่อนการฝึกปฏิบัติการเจรจาไถ่กลับคนกลางในสถานศึกษา นักเรียนเคยเป็นคนกลางในการไถ่กลับกรณีเพื่อนทะเลาะวิวาทกันหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร

นักเรียน : เคยเป็นคนกลางในการไถ่กลับกรณีเพื่อนทะเลาะวิวาทกันบ้าง ผลออกมาเพื่อนดีกันบ้างไม่ดีกันบ้าง

2. หลังจากการฝึกปฏิบัติการเจรจาไถ่กลับคนกลางในสถานศึกษา นักเรียนมีความรู้และทักษะในการพิจารณาไถ่กลับคนกลาง มาก น้อย เพียงใด อย่างไร

นักเรียนคนที่ 1 : มีความรู้มากจนสามารถพิจารณาไถ่กลับคดีทะเลาะวิวาทให้เขาดีกันได้ทุกคดีถึงแม้ว่าอาจต้องเสียเวลามากน้อยในการค้นหาความจริง และจะต้องมีความยุติธรรมมาก ๆ กับทุกคนให้สมกับที่ได้รับความไว้วางใจจากพวกเขาที่ได้ให้พวกเราเป็นคนกลางให้

นักเรียนคนที่ 2 : อีกสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นในตัวเองที่หนูรู้สึก คือ เมื่อก่อนเวลามีคนมาเล่าอะไรให้หนูฟังหนูจะเชื่อหมด โดยไม่รู้จึกที่จะคิด หรือหาหลักฐานพยานก่อนที่จะเชื่อ แต่หลังจากที่หนูได้ฝึกการเจรจาไถ่กลับคนกลาง มีขั้นตอนหนึ่งที่ต้องหาหลักฐานพยานมาก่อนค่อยสรุปทำให้หนูเปลี่ยนไปคือไม่ด่วนเชื่อแค่คำบอกเล่าเหมือนเดิม

นักเรียนคนที่ 3 : จากการที่ได้ฝึกทำให้ได้นำสิ่งที่เกิดขึ้นในตัวเองไปบอกและสอนเพื่อน ๆ ได้ในกรณีที่มีการใส่ร้ายกันในกลุ่มเพื่อน ว่าให้เขาไปค้นหาความจริงก่อนว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นจริงหรือไม่ก่อนที่จะไปโกรธหรือไปทำร้ายผู้ที่ถูกกล่าวหา ทำให้ เพื่อนๆ เข้าใจกันได้โดยการรู้จึกที่จะคุยหรือ

ถามกันก่อน โกรธหรือทะเลาะกัน ทำให้คนที่ชอบใส่ร้ายป้ายสีเพื่อนไม่กล้าทำอีก ทำให้การทะเลาะกันลดลงได้อีกทางหนึ่ง

3. เมื่อมีปัญหานักเรียนทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนจะนำความรู้และทักษะไปใช้แก้ปัญหาอย่างไร

นักเรียน : จะนำคู่กรณีมาพูดคุยกันเพื่อหาความจริงว่าเรื่องราวเป็นมาอย่างไร และจะทำอย่างไรต่อไปดีที่จะไม่ทำให้ทั้งสองทะเลาะวิวาทกันอีกและเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันต่อไปได้ ให้เขาช่วยคิดและมีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องราวของตนเอง

4. นักเรียนคิดว่าการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางช่วยลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียน ด้านการทะเลาะวิวาท ได้หรือไม่ อย่างไร

นักเรียน : ช่วยลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในด้านการทะเลาะวิวาทได้ดีเป็นอย่างมากเพราะทุกครั้งที่เกิดปัญหาคู่กรณีจะถูกบันทึกภาพไว้เป็นหลักฐานในแฟ้มว่าเป็นคู่ที่ทะเลาะวิวาทกันเหมือนเป็นแฟ้มที่ไม่ดีไม่มีใครอยากถ่ายรูปแบบนั้น เขาก็จะพยายามที่จะไม่มีเรื่องราวกัน

5. นักเรียนสามารถดำเนินการในการควบคุมความประพฤติให้รับผิดชอบและลงโทษผู้กระทำผิดได้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับทุกครั้ง หรือไม่อย่างไร

นักเรียน : สามารถดำเนินการในการควบคุมความประพฤติให้รับผิดชอบและลงโทษผู้กระทำผิด ได้ ถูกต้องเป็นที่ยอมรับทุกครั้ง เพราะก่อนตัดสินพิจารณาคดี ได้ทำงานอย่างหนักในการหาพยานมายืนยันให้เขารับผิดชอบด้วยตัวเองพิจารณาโทษของตัวเองจึงไม่เคยตัดสินคดีผิด

6. จากการฝึกปฏิบัติจริงนักเรียนมีขั้นตอนในการลดความรุนแรงโดยการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางอย่างไรบ้าง

นักเรียน : เทคนิควิธีในการในการลดความรุนแรงโดยการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางของโรงเรียนบ้านคำแคนมีดังนี้

1) เมื่อมีคดีหรือเรื่องราวเกิดขึ้นคู่กรณีจะถูกนำมาเพื่อบันทึกในสมุดบันทึกว่าวันนี้เขาได้มีเรื่องทะเลาะวิวาทกันให้เขาเซ็นชื่อยอมรับทราบทั้งสองฝ่ายในสิ่งที่ได้กระทำในวันนี้

2) นัดคู่กรณีมาเจรจาไกล่เกลี่ยกันในอีก 2 วันต่อไปทุกคู่พร้อมแจ้งให้พวกเขาทราบวันเวลาในการนัดหมาย

3) ทีมเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางทำหน้าที่ในการสืบเสาะหาความจริงพร้อมพยานหลักฐานให้ได้ก่อนวันนัดหมาย 2 วัน

4) เมื่อถึงวันนัดหมาย และทุกคนมาพร้อม ผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางแจ้งกฎของห้องเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้คู่กรณีได้ทราบและปฏิบัติดังนี้

(1) ห้ามพูดคำหยาบ หรือตะโกนเสียงดังโวยวายใส่กัน

- (2) เมื่อมีคนพูดคนอื่นต้องฟัง อย่างใจเย็น
- (3) ห้ามพูดในสิ่งที่ไม่จริง หรือมีความลับต่อกัน
- (4) ทุกเรื่องของคู่กรณีจะถูกเก็บเป็นความลับไม่เปิดเผย สัญญาต่อกัน
- 5) เมื่อพิจารณาใกล้เกลี่ยเรียบร้อยแล้วให้คู่กรณีที่เป็นผู้กระทำผิด พิจารณาลงโทษตัวเอง ที่ได้ทำเรื่องไม่คิดเสื่อมเสียต่อโรงเรียนครูอาจารย์ที่ปรึกษาว่าเขาจะทำอะไรเพื่อเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ให้กับโรงเรียนโดยมีความประพฤติเป็นผู้ป้อนคำถามว่าสิ่งที่กระทำสมควรกับโทษที่ลงโทษตัวเองหรือไม่ หนักไป หรือเบาไปหรือไม่ เพื่อให้เขาได้ทำงานให้สมกับความผิดและอายุตัวเองกับงานที่ทำ
- 6) ควบคุมประพฤติจะนำคู่กรณีให้ไปทำงาน และทำงานเสร็จเขาก็จะเซ็นรับทราบในสมุดบันทึกการบำเพ็ญประโยชน์ของคู่กรณีที่ทำผิดถือว่าสิ้นสุดการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง
- 7) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักเรียนมีต่อการฝึกปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางในครั้งนี้ : ควรจะเพิ่มทีมเจรจาใกล้เกลี่ยให้มีจำนวนมากขึ้นเพราะงานที่ทำมีมากขึ้น

2.6 ขั้นตอนติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลการลดความรุนแรง ของนักเรียนในสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่มร่วมกับครู ผู้ปกครอง นักเรียน เก็บข้อมูลโดยเก็บข้อมูลโดยแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

จากขั้นสังเกต พบว่า การศึกษาแนวทางในการลดความรุนแรงในการการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง เมื่อทำความเข้าใจ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยของการอบรมและฝึกปฏิบัติ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการอบรมและฝึกปฏิบัติผู้วิจัย และผู้เข้าร่วมอบรม ร่วมกันหาข้อสรุปแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ปรับปรุงจุดด้อยที่เกิดขึ้น และเสริมส่วนที่เป็นจุดเด่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ ตามแบบสังเกตและสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นดังนี้

แบบสังเกตการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนสิ่งที่สังเกต พฤติกรรมการปฏิบัติในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยภาพสรุปได้ดังนี้

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนมีความตระหนัก และเห็นความเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมสนทนากลุ่มหลังจากได้รับการรายงานความเป็นและความสำคัญของการศึกษาแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนตามตัวแปร 4 ด้าน ที่รายงานให้ทราบ โดยการฟังอย่างตั้งใจ และหลังจากนั้น ได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการทำกิจกรรมในการร่วมสรุปสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาด้วย ความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการการลดความรุนแรงของนักเรียน โดยการปฏิบัติงานการเจรจาใกล้เกลี่ย

คนกลางในสถานศึกษา ว่าเห็นผล โดยมีการตั้งคำถามและเสนอแนะในกิจกรรมอย่างตั้งใจและให้ความสำคัญตลอดการเข้าร่วมสนทนา สถานที่.....ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านคำแคน

วัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามการวิจัยว่าปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านคำแคนเป็นอย่างไร โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียน

จากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา ของโรงเรียนเป็นอย่างไรในอดีต

ผู้ร่วมสนทนา : ความรุนแรงของนักเรียนในอดีต โดยเฉพาะเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทรุนแรงมาก ถึงขนาดมีคนพูดว่า บ้านคำแคนบ้านนักเลง บ้านคือ บ้านมีน เอาเป็นลูกเขยหลานเขยห้ามเอาที่บ้านนี้

ปัจจุบัน

ผู้ร่วมสนทนา : ความรุนแรงลดลงจริงเพราะไม่เห็นผู้ปกครองออกมาฟ้องครูเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทกันเหมือนก่อน แต่ก็ยังมีให้เห็นอยู่บ้างแต่เป็นเรื่องเล็กๆน้อยเท่านั้น

2. ที่ผ่านมามีแนวทางลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาอย่างไรบ้าง

ผู้ร่วมสนทนา : ที่ผ่านมามีไม่มีแนวทางที่เป็นรูปร่างชัดเจนที่เห็นก็แค่เรียกทั้งสองฝ่ายมาทำความตกลงปรับคำรักษาพยาบาลตามบาดแผลที่เห็น โดยไม่ได้ไต่สวนหาสาเหตุที่แท้จริงและให้เขาอมรับผิดด้วยตัวเองเรื่องจึงไม่เคยจบเด็ก ๆ จึงไปมีเรื่องกันต่อตามงานบุญต่าง ๆ ด้วยเรื่องเพียงเล็กน้อยในอดีตแต่ยังคิดในใจของเขาไม่เคยลืมทำให้เกิดเป็นปัญหาของกลุ่มใหญ่เพิ่มขึ้นเพราะพาพรรคพวกมาด้วย ไม่ได้มาคนเดียว

3. จากการที่ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมาใช้ในการแก้ปัญหาและลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาปัจจุบัน ปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาเป็นอย่างไร

ผู้ร่วมสนทนา : ความรุนแรงลดลงปัญหาก็คลี่คลายและจบในโรงเรียนเพราะเขาอมรับผิดด้วยตัวเขาเองไม่มีใครบังคับแต่การอมรับผิดเกิดจากการที่เราได้ให้โอกาสเขาได้หยุดคิดพิจารณาถึงสิ่งที่เขาได้กระทำไปแล้ว

นักเรียนคนที่ 1 : พวกเขาไม่เคยรังแกกันอีกในกลุ่มที่ผ่านการเจรจาไกล่เกลี่ยแล้ว เพราะเขาบอกว่ากลัวถูกถ่ายรูปคิดในเพิ่มประวัตินักเรียนที่ทำผิดเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องน่าอาย

นักเรียนคนที่ 2 : พวกหนูบอกเพื่อนในกรณีที่มีการใส่ร้ายกันในกลุ่มเพื่อน ว่าให้เขาไปค้นหาความจริงก่อนว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นจริงหรือไม่ ก่อนที่จะไปโกรธหรือไปทำร้ายผู้ที่ถูกกล่าวหา ทำให้เพื่อน ๆ เข้าใจกันได้โดยการรู้จักที่จะคุยหรือถามกันก่อน โกรธหรือทะเลาะกัน ทำให้คนที่ชอบใส่ร้ายป้ายสีเพื่อนไม่กล้าทำอีก ทำให้การทะเลาะกันลดลงได้มากขึ้นเพราะการเข้าใจผิดกันลดลง

ครู : ควรช่วยกันปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวให้เกิดในเยาวชนของเราให้แพร่หลาย เพื่อที่พวกเขาจะได้ช่วยกันทำให้สังคมสงบสุขในวันข้างหน้าต่อไปในทุกที่ทุกหน่วยงานที่พวกเขาได้ไปประกอบการอยู่

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการศึกษาแนวทางทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. การรังแกกันมีผลกระทบอย่างรุนแรงทางด้านจิตใจ สุขภาพกาย และผลการเรียนของเด็กที่ถูกรังแก หากไม่ป้องกันปัญหานี้ ในแต่ละวันครูอาจต้องเสียเวลามากเพื่อเข้าไปดูแลปัญหาความประพฤติที่เกี่ยวกับการรังแกกัน การรังแกกันก่อให้เกิดบรรยากาศที่ไม่ดีในโรงเรียน ทำให้เด็กที่ถูกกระทำไม่ยอมมาโรงเรียนเกิดปัญหาเด็กขาดเรียน โดยไม่ทราบสาเหตุ ถ้านักเรียนไม่กล้าบอกครูดังนั้นจึงเห็นด้วยที่จะมีกลุ่มนักเรียนที่จะเป็นผู้พิทักษ์ความยุติธรรมน้อยในโรงเรียนเพื่อที่จะเป็นที่พึ่งให้กับเพื่อน ๆ น้อย ๆ ในโรงเรียนต่อไป เพราะเด็ก ๆ ย่อมมีความใกล้ชิดกันมากที่สุดอยู่แล้ว

2. การรังแกกันแพร่หลายมากกว่าที่ผู้ใหญ่ส่วนใหญ่คาดว่าจะเป็น และมองว่าเป็นปัญหาเล็กที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญ แต่จริง ๆ แล้วอาจเป็นปัญหาใหญ่สำหรับเด็กที่ถูกกระทำจนต้องขาดเรียนหนีปัญหา หรือแม้กระทั่งนักเรียนที่เป็นผู้รังแกตัวเอง หากไม่ได้รับการจัดการแก้ไข มักมีปัญหาพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ด้วย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน และต่อชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของโรงเรียนในที่สุด ดังนั้น จึงควรนำการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมาใช้ในสถานศึกษาต่อไป

3. เวลาเกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทกันขึ้น เราไม่สามารถเดาลักษณะและความมากน้อยของการรังแกกันของเด็กได้อย่างถูกต้อง จึงควรรหาข้อมูลจากนักเรียน โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น โดยการให้มีพยานผู้เห็นเหตุการณ์ ยืนยันถือเป็นการดีที่สุดในการที่จะให้เกิดความยุติธรรมต่อทั้งสองฝ่าย และเนื่องจาก ยังเป็นนักเรียนระดับประถม ดังนั้น ตลอดการพิจารณาการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางครูจะต้องคอยดูแลสังเกตการจนจบกระบวนการอย่างใกล้ชิด และเอาใจใส่

4. การเก็บบันทึกเหตุการณ์รังแกกันที่น่าสงสัยหรือที่เกิดขึ้นจริง โดยการให้เซ็นต์ ขอมรับในแบบบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน และการถ่ายภาพทำแฟ้มประวัติความผิด ก็จะเป็นการช่วยรับประกันว่าเด็กที่ถูกรังแกนั้น จะได้รับความช่วยเหลือปกป้องและเด็กที่กระทำการรังแกนั้นได้รับผิดชอบต่อสิ่งที่เขาทำลงไปแล้ว โดยการเอาใจใส่จากบุคคลที่สาม จะทำให้ผู้ถูกกระทำไม่กลัว

มากจนหนีเรียน และผู้กระทำก็จะไล่ลิกก่อนที่จะทำผิดอีกในครั้งต่อไปเป็นเบื้องต้นที่ดีที่สุดสำหรับสองฝ่าย ถือว่าเป็นวิธีการที่ดี

5. ควรแจ้งข่าวสารที่เกิดขึ้น อย่างเป็นเหตุผลและทันต่อเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรังแกกัน ทั้งที่น่าสงสัยและที่ยืนยันได้แล้วว่าเกิดขึ้นจริง แก่บุคลากร โรงเรียนและผู้ปกครอง โดยแจ้งต่อครูที่ปรึกษา แจ้งต่อผู้ปกครอง และเก็บไว้เป็นหลักฐานในแฟ้มเอกสารของผู้พิทักษ์ความยุติธรรมน้อย เพื่อป้องกันเหตุที่คาดว่าจะเกิด หรือเหตุที่เกิดขึ้นแล้วก็จะได้ไม่เกิดอีกเพราะครูที่ปรึกษาก็จะต้องคอยดูแล ผู้ปกครองฝ่ายกระทำเพื่อนก็จะได้มีโอกาสอบรมสั่งสอนเน้นย้ำลูกของตนเอง

6. หากพบเห็นการรังแกกันระหว่างนักเรียนสองคน เกิดการทะเลาะกันในชั่วโมงที่ 1 ครูที่พบเห็นต้องแจ้งให้ครูคนที่สอนชั่วโมงต่อไปทราบด้วยวาจาหรือการเขียน เพื่อคอยสอดส่องดูแล ไม่ให้การรังแกกันดำเนินต่อไปอีกในขณะที่ยังไม่ได้รับการเจรจาไกล่เกลี่ยอย่างถูกต้อง

7. พฤติกรรมการรังแกกันในวัยเด็ก หากไม่ได้รับการแก้ไข มักนำไปสู่ปัญหาสังคมในระยะยาว เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การเสพสุรา ยาเสพติด และการประกอบอาชญากรรม การป้องกันการรังแกกันในโรงเรียนจึงเป็นการป้องกันปัญหาสังคมเป็นการแสดงออกถึงความรักความเอาใจใส่ต่อศิษย์อย่างแท้จริงอีกอย่างหนึ่งของครูนอกจากงานในหน้าที่การสอน

3. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาพบว่า ความรุนแรงทางด้านร่างกาย ครู ผู้ปกครองต่างไม่เคยกระทำจนทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ และจากการกำกับดูแลนักเรียนพบว่า การลงโทษนักเรียนส่วนใหญ่ครูและผู้ปกครองใช้วิธีลงโทษโดยว่ากล่าวตักเตือนและการเขียน ในส่วนของนักเรียนนักเรียนพบว่าเป็นทั้งผู้ทำร้ายและเคยถูกทำร้ายจนทำให้ได้รับบาดเจ็บ ในลักษณะ ต่อย ตะ มีสาเหตุการทะเลาะวิวาทกันจากสาเหตุถูกเพื่อนด่าให้เจ็บที่ใจ ถูกด่าพ่อแม่ ถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายก่อน ร่างกายอ่อนแอกว่า ไม่ชอบหน้าไม่ชอบใจ ถูกกลั่นแกล้งใส่ร้าย และเคยขัดข้องหมองใจกัน บริเวณที่มีการทะเลาะวิวาทกันคือในห้องเรียน สนามกีฬา และหลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว ช่วงเวลาที่นักเรียนมักจะไป ตบตี ตะ ต่อย ทะเลาะวิวาทหรือทำให้ร่างกายเพื่อนได้รับบาดเจ็บ คือช่วงเวลาปลอดจากครูอาจารย์ พักเที่ยง และหลังเลิกเรียน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นครูจะบอกครูคนอื่นทราบ และบอกครูที่ปรึกษา ส่วนผู้ปกครองจะบอกให้ครูคนอื่นทราบ และแจ้งผู้ปกครองของเพื่อนที่ถูกทำร้าย หรือแจ้งผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นผู้กระทำ นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ คือ บอกให้ผู้อื่นทราบ และตอบโต้หรือต่อสู้กลับในทันที เมื่อเห็นเพื่อนถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บ นักเรียนจะบอกครูที่ปรึกษา และบอกครูฝ่ายปกครอง นักเรียนคนอื่น ๆ ที่เห็นเหตุการณ์พยายามห้าม พยายามหยุดเหตุการณ์ที่

เกิดขึ้น ทำเป็นบางครั้งเท่านั้น หรือเคยทำนาน ๆ ครั้งเท่านั้น ความรุนแรงทางเพศ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนในความปกครองของผู้ปกครองและตัวนักเรียนเอง ส่วนมากไม่เคยถูกบุคคลอื่นกระทำ ในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ ในส่วนที่เคย พบว่ามีในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศโดยถูกจับต้อง ลูบคลำ ร่างกาย ให้ดูสื่อลามก โดยส่วนมากคุยกับเพื่อนเพศเดียวกัน มีการกระทำอย่างน้อย 1 ครั้ง มีทั้งเพื่อนในห้อง เพื่อนต่างโรงเรียน รุ่นพี่ และคนในครอบครัว เป็นกลุ่มคนที่ไม่ใช่กลุ่มเดิมหรือคนเดิม เป็นกระเทยหรือกลุ่มรักร่วมเพศ สถานที่ที่นักเรียนมักจะ ถูก ลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ คือที่บ้านหรือที่พัก หลังโรงเรียนหรือบริเวณที่เปลี่ยว ๆ เวลาที่นักเรียนมักจะถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ คืออื่น ๆ ระบุว่าไม่ทราบ รองลงมาคือหลังเลิกเรียน และขณะอาศัยที่บ้านหรือที่พัก สาเหตุที่จะทำให้ นักเรียนถูกลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ มากที่สุด คือ เป็นแฟนหรือคนรัก เพราะไว้ใจคนใกล้ชิด นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูกลวนลามทางเพศ หรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศ โดยบอกพ่อแม่ บอกเพื่อน และเก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร การให้ความรู้ของครูเรื่องการลวนลามทางเพศหรือถูกละเมิดสิทธิทางเพศกับนักเรียนส่วนมาก จะแทรกขณะสอน ผู้ปกครองจะแทรกขณะรับประทานอาหารเช้า และในช่วงว่างของครอบครัว ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่า ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความสอดคล้องกันคือ นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่น ทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลด คุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยกลุ่มที่เคยจะถูกกระทำในลักษณะ ทำให้ได้รับความอับอาย ทำร้ายจิตใจ ซึ่งเคยประมาณ 3 ครั้ง หรือมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป เหตุการณ์ที่ทำให้ครูมักจะทำร้ายจิตใจ นักเรียน คือนักเรียนไม่มีวินัย ไม่ตั้งใจเรียนทำผิดระเบียบของโรงเรียน และนักเรียนพูดไม่สุภาพ สอดคล้องกับเหตุการณ์ของผู้ปกครองคือ นักเรียนไม่มีวินัย และนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ส่วนนักเรียนเกิดจากเหตุการณ์ คือ การเข้าใจผิด และนักเรียนไม่ตามใจเขา บุคคลกลุ่มที่มีพฤติกรรมในลักษณะทำร้ายจิตใจ ควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ได้แก่ เพื่อนในห้อง รุ่นพี่ และรุ่นเดียวกัน เวลาที่นักเรียนมักจะถูกทำร้ายจิตใจ คือ พักเที่ยง เวลาเรียน และตอนเช้าก่อนเข้าเรียน นักเรียนมักจะถูกรายใจ จากทั้งผู้หญิงและผู้ชาย และเป็นฝ่ายทำร้ายจิตใจทั้งผู้หญิงและผู้ชาย เหตุการณ์ที่ทำให้ นักเรียนถูกทำร้ายจิตใจ คือ นักเรียนไม่ตามใจเขา นักเรียนพูดไม่ไพเราะก่อนและเกิดจากการเข้าใจผิด ในส่วนของนักเรียนเกิดจากการเข้าใจผิด นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อมีเรื่องทางจิตใจมีปัญหาทำให้ไม่สบายใจเกิดขึ้น โดยการบอกพ่อแม่ ปรับทุกข์กับเพื่อน ปรึกษาครู และบอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ และในสองเดือนที่ผ่านมาไม่เคยถูกทำร้ายเลย ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือการละเลย / ทอดทิ้ง ครูพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีเรื่องที่มักไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควรคือ เรื่องสถานะทางการเงินหรือค่าใช้จ่าย รองลงมาเป็นเรื่องของอาหารและการดูแลสุขภาพและอื่น ๆ ส่วนผู้ปกครองและนักเรียนมีความคิดเห็น

ที่สอดคล้องกัน คือไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควรเรื่องอาหาร และการดูแลสุขภาพ คือ อดอาหารเข้ามากสุด รองลงมาคือ อดอาหารเย็น สาเหตุที่นักเรียนถูกละเลยทอดทิ้งโดยถูกปล่อยให้อดอาหาร มากที่สุด คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรีบไปทำงาน ไม่มีพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่ด้วย พ่อแม่ ยากจน นักเรียนส่วนใหญ่เคยถูกปล่อยให้อยู่บ้านคนเดียวโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล โดยเฉพาะในเวลา เช้า และกลางวัน ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นในเวลากลางคืน มากที่สุด รองลงมาคือ กลางวันนักเรียนส่วนมากไม่เคยถูกปล่อยให้หนาวโดยไม่มีเสื้อผ้าหรือผ้าห่ม ส่วนที่เคย มีสาเหตุ เพราะพ่อแม่ต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่น พ่อแม่ยากจน นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อถูกปล่อยให้ โดยไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนแตกต่างกัน โดยครู พบว่านักเรียนได้ปรึกษาครู ในส่วนของผู้ปกครองกับนักเรียนพบว่า มีความสอดคล้องกันคือ นักเรียน เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใคร สอดคล้องกับ จิรศักดิ์ ชำนาญเวช (2550) ได้ทำการวิจัย “แนวทางการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี : กรณีศึกษา การทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นในชุมชนชนบท” พบว่า 1) ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล สาเหตุของความขัดแย้งการทะเลาะวิวาทและแนวทางการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี มีผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นเพศชายจำนวน 86 คน และเพศหญิง จำนวน 68 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 13-20 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า มีสถานภาพสมรสเป็นโสด ไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่มีรายได้ มีรายจ่าย 10,000-20,000 บาทต่อปี ไม่มีหนี้สิน 2) สาเหตุของความขัดแย้ง และการทะเลาะวิวาทวัยรุ่นมีพฤติกรรม ดังกล่าวมาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ส่วนด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยรวมมีสาเหตุมาจาก สภาพแวดล้อมของชุมชน เช่น มีสิ่งขั้วทางกามารมณ์ แหล่งอบายมุข และแหล่งมั่วสุมในชุมชน 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธีโดยบุคคลและกลุ่มบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามมี ความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด คือให้ความร่วมมือ และค้นหาทางออกร่วมกัน ด้าน แนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธีโดยครอบครัว มีความคิดเห็นด้วยระดับมาก คือ ร่วมกันป้องกันสื่อทุกประเภทที่ส่งเสริมการใช้ความรุนแรง รองลงมาคือประพฤตินเป็นแบบอย่างที่ดี แก่วัยรุ่น ด้านแนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธีโดยชุมชน ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ทุกคนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อย ด้านแนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่าง สันติวิธีโดยองค์กรของรัฐหรือเอกชนในระดับเห็นด้วยระดับมาก คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ นักเรียนฝึกปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชนอย่างสันติวิธี 4) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สาเหตุความขัดแย้งและการทะเลาะวิวาท และแนวทางการแก้ไขปัญหาย่าง สันติวิธี สาเหตุหลัก คือ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแลบุตรหลาน เป็นเหตุให้ขาดความอบอุ่นใน ครอบครัว ต้องการการยอมรับจากเพื่อนและสังคมเป็นเหตุให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ออกมา เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ เพื่อต้องการให้พ่อแม่ เพื่อน และคนทั่วไปยอมรับ และมองว่า

ตนเองโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว การขับรถจักรยานยนต์เสียดัง และขับด้วยความเร็วสูงเพื่อดึงดูดความสนใจจากคนอื่น และแสดงให้เห็นว่าตนเองมีความสามารถ ขณะที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท มีสาเหตุมาจากการเลียนแบบสื่อและรุ่นพี่ การคบเพื่อนเกร ประคบกับสังคมและสภาพแวดล้อม ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา การดื่มสุราของมีนเมาประเภทต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งเสพติดให้โทษ เช่น ยาบ้า ทินเนอร์ เป็นต้น แนวทางแก้ไขอย่างสันติ ควรเน้นที่พ่อแม่ผู้ปกครองต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ หมั่นอบรมสั่งสอนให้รู้จักผิดชอบชั่วดี ให้รู้จักระเบียบวินัยของสังคม และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่วัยรุ่น องค์กรของรัฐหรือเอกชนควรจัดให้วัยรุ่นได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น จัดอบรมให้ความรู้ จัดหลักสูตรหรือการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งการให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์และวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธีสำหรับวัยรุ่นในชุมชน ส่งเสริมความสามัคคีของวัยรุ่นระหว่างหมู่บ้านและตำบล ส่งเสริมการเล่นกีฬาและนันทนาการเพื่อให้วัยรุ่นตระหนักถึงสุขภาวะและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่หมกมุ่นกับอบายมุข เป็นต้น

จากการดำเนินการลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง พบว่า ทำให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความสามัคคีในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เข้ารับการอบรมเพิ่มขึ้น นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จาก การที่เขากลับมาเล่าเรื่องที่ได้รับความรู้จากการอบรมให้เพื่อนๆ ที่อยู่ที่โรงเรียนฟังอย่างตื่นตื้นตันกับข้อความที่พวกเขาได้รับ และสามารถเขียนรายงานย้อนหลังในเรื่องที่ได้เข้ารับการอบรมได้ชัดเจนถูกต้องมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรม โดยเป็นตัวแทนกลุ่มในการออกไปนำเสนอกิจกรรมกลุ่มหลายๆกิจกรรมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมทุกคนด้วยความสนุกสนานและใบหน้าตื่นตื้นตันมีความสุขมีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเช่นหลังจากกลับไปสถานศึกษาแล้ว มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่ละเมิดสิทธิเด็ก พวกเขาก็จะบอกเพื่อน ๆ ว่า “รู้ใหม่ว่าสิ่งที่เรากำลังทำมันเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก” และเพื่อนก็จะให้เขาอธิบายให้ฟังว่าสิทธิเด็กได้แก่อะไรบ้าง นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอและแสดงความคิดเห็นพร้อมกับสอบถามวิทยากรในการอบรมในเรื่องที่เขาไม่ชัดเจน โดยการกลับมาถามต่อที่โรงเรียนกับครูของตัวเอง และจากการสังเกตคุณครูโดยภาพรวม พบว่า ครูให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จาก การที่ ครูกลับมาเล่าเรื่องที่ได้รับรู้จากการอบรมให้นักเรียนที่อยู่ที่โรงเรียนฟังหน้าเสาธง โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวแทนช่วยกันเล่าให้พี่ ๆ เพื่อนและน้อง ๆ ฟัง หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนรายงานย้อนหลังในเรื่องที่ได้เข้ารับการอบรมส่งให้ชัดเจนถูกต้อง มีส่วนร่วม

ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรม โดยออกมาช่วยกำกับดูแลอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนฟังช่วยวิทยากรอีกแรงหนึ่งพร้อมทั้งให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมด้วยความสนใจ จากการสัมภาษณ์นักเรียนโดยสรุปพบว่า ก่อนเข้ารับการอบรมนักเรียนไม่มีความเข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของการอบรม ภายหลังจากเข้ารับการอบรม นักเรียนมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรม และมีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเช่นหลังจากกลับไปสถานศึกษาแล้ว มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่ละเมิดสิทธิเด็ก พวกเขาจะบอกเพื่อนๆว่า “รู้ไหมว่าสิ่งที่เรากำลังทำมันเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก” และเพื่อนก็จะให้เขาอธิบายให้ฟังว่าสิทธิเด็กได้แก่อะไรบ้าง นักเรียนได้ช่วยกันคิดและสรุปเรื่องราวจากภาพเป็นตัวแทนกลุ่มในการออกไปนำเสนอ ร่วมแสดงการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง และเล่นเกมอย่างสนุกสนาน ได้รับความรู้ และได้สังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาโดยนักเรียนสามารถระบุได้ว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิเด็ก การกระทำใดทำแล้วผิดกฎหมาย โดยนำมาบอกเล่าชี้ถูกชี้ผิดการกระทำของเพื่อนๆ และคนรอบๆข้างได้ ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักเรียนมีต่อการจัดการอบรมในครั้งนี้ คือ นักเรียนอยากให้มีการอบรมหลาย ๆ ครั้ง และอยากรู้เรื่องต่างๆของสังคมมากขึ้น จากการสัมภาษณ์คุณครูโดยสรุปพบว่า ก่อนเข้ารับการอบรมครูพอมีความเข้าใจรู้ความเข้าใจอยู่บ้าง และแต่ไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้เท่าที่ควร ภายหลังจากเข้ารับการอบรม ครูมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้มากขึ้น โดยจากที่ไม่เคยใส่ใจในสิทธิเด็กที่เขาควรได้แต่หลังการอบรมมีความเข้าใจมากขึ้น และเห็นความสำคัญ ครูได้ช่วยอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ครู ได้คิดที่จะทำโครงการเพื่อเด็ก ๆ และครูมี ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือเห็นว่า ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไปอาจทำให้กิจกรรมไม่มากพอที่จะนำไปใช้ได้ถูกต้อง

จากผลการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง” สถานศึกษาเครือข่ายยุติธรรมจังหวัด พบว่า ผู้เข้าร่วมอบรม มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง ที่เข้ารับการอบรมเพิ่มขึ้น จากการสังเกตนักเรียนโดยภาพรวมในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมพบว่า นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จากการที่เขากลับมาเล่าเรื่องที่ได้รับรู้จากการอบรมให้เพื่อนๆ ที่อยู่ที่โรงเรียนฟังอย่างตื่นตื้นตันกับข้อความรู้ที่พวกเขาได้รับ และสามารถเขียนรายงานย้อนหลังในเรื่องที่ได้เข้ารับการอบรมได้ชัดเจนถูกต้องพร้อมทั้งเริ่มที่จะเป็นนักเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้เพื่อนๆ ในการเกิดข้อขัดแย้งเล็ก ๆ น้อยได้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรมโดยเป็นตัวแทนกลุ่มในการออกไปนำเสนอกิจกรรมกลุ่มหลายๆกิจกรรมและสามารถฝึกปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางได้ถูกต้องในระดับดี ดังที่วิทยากรให้คำติชมหลังการแสดงจบ นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมทุกคนด้วยความสนุกสนานและใบหน้า

ต้นต้นมีความสุข นักเรียนมีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเช่น หลังจากกลับไปสถานศึกษาแล้ว มีเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความสามารถในการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง นักเรียนสามารถนำมาปฏิบัติจริงได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอและแสดงความคิดเห็นพร้อมกับสอบถามวิทยากรในการอบรมในเรื่องที่เขาไม่ชัดเจน โดยการกลับมาถามต่อที่โรงเรียนกับครูหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อที่จะเป็นนักเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่ดี

จากการสังเกตคุณครูในขณะที่เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมโดยภาพรวม พบว่า ครูให้ความสนใจและตั้งใจฟังตลอดการอบรม และมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเห็นได้จากการที่ครูกลับมาแล้วมาคิดโครงการเพื่อที่จะนำเสนอผู้อำนวยการ โรงเรียนในการที่จะสานต่อการฝึกนักเรียนให้เป็นนักเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้ได้ ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกกิจกรรมในการอบรมโดยออกมาช่วยกำกับดูแลอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนฟังช่วยวิทยากรอีกแรงหนึ่งในทุกกิจกรรมที่นักเรียนร้องขอและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมทุกกิจกรรมด้วยความสนใจ ครูมีการการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยการได้เขียนโครงการ ที่ชื่อว่าผู้พิทักษ์ยุติธรรมน้อยในโรงเรียน เพื่อบรรจุในแผนงานโครงการไทยเข้มแข็งของโรงเรียนบ้านคำแคนเพื่อนำเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 2 ในการขยายผลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำไปปฏิบัติจริงร่วมกับโรงเรียนแม่ข่ายโครงการไทยเข้มแข็งอีกจำนวน 5 โรงเรียน จากการสัมภาษณ์นักเรียนโดยรวมพบว่า ก่อนเข้ารับการอบรมนักเรียนไม่มีความเข้าใจและแต่ก็เห็นความสำคัญของการอบรมเพราะเชื่อว่าการอบรมจะทำให้เขาสนุกสนานและมีความรู้เพิ่มขึ้น ภายหลังเข้ารับการอบรม นักเรียนมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมจะเห็นได้จากนักเรียนตั้งใจในการฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางอย่างจริงจังและสามารถแสดงออกมาได้อย่างถูกต้องชัดเจนในบทบาทสมมุติที่ได้รับมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมคือนักเรียน ได้เรียนรู้เรื่องการฟังอย่างตั้งใจ การฟังเรื่องราวอย่างมีสมาธิ เพื่อให้สามารถแยกแยะ และจับประเด็นสำคัญในการฟังได้ จากการได้ออกไปนำเสนอเมล็ดแก้วแห่งความดีของแต่ละคน และการออกไปนำเสนอภาพที่ตัวเองวาด เป็นการฝึกการฟังอย่างตั้งใจและวิเคราะห์แยกแยะในสิ่งที่เขาเล่านักเรียนสามารถระบุได้ว่าขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมีอะไรบ้าง จะต้องทำอะไร โดยสามารถนำไปใช้ได้เลยที่สถานศึกษา ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆที่นักเรียนมีต่อการจัดการอบรมในครั้งนี้ เห็นว่าเป็นการอบรมที่สนุกสนานและเต็มไปด้วยประโยชน์มากมายเพราะเป็นขั้นตอนวิธีการนำการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางไปใช้อย่างแท้จริงจากการสัมภาษณ์คุณครูโดยภาพรวม พบว่า ก่อนเข้ารับการอบรมพอมีความเข้าใจรู้ความเข้าใจอยู่บ้างและตระหนักและเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้อยู่แล้ว ภายหลังเข้ารับการอบรม ท่านจึงมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการอบรมเรื่องนี้มากขึ้นกว่าเดิมเพราะเป็นการฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติดังนั้นจึงพลาดไม่ได้ ครูได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการอบรมครั้งนี้โดยได้ช่วยอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละกิจกรรมให้

นักเรียนเข้าใจเพิ่มมากขึ้น และช่วยจดจำข้อความสำคัญที่ไม่น่าลืมในการนำไปใช้ในการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้กับนักเรียนพร้อมทั้ง ได้คิดที่จะทำโครงการเพื่อเด็ก ๆ ชื่อว่า โครงการผู้พิทักษ์ยุติธรรมน้อยในโรงเรียน เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งร่วมกับโรงเรียนลูกข่ายอีก 5 โรงเรียน เพื่อช่วยกันนำกิจกรรมที่ดี ๆ ไปขยายผลให้เกิดหับนักเรียนให้มากที่สุดส่วน ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ครูมีต่อการจัดการอบรมในครั้งนี้คือเห็นว่าทุกอย่างเหมาะสมดีเพราะนักเรียนก็สามารถปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางได้จริงเท่านี้ก็บรรลุวัตถุประสงค์แล้ว

จากการไปศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่สถานีตำรวจภูธร อำเภอมัญจาคีรี จังหวัด ขอนแก่น พบว่า นักเรียนมีความตระหนัก เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงานเพราะทราบว่าเป็นสถานการณ์จริงที่สถานีตำรวจและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซักถามข้อสงสัยได้ตามต้องการนักเรียนได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการศึกษาดูงานจากสถานีตำรวจภูธรอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่นครั้งนี้เป็นอย่างดีนักเรียนมีประสบการณ์ในการฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมาแล้วการศึกษาดูงานครั้งนี้จึงเป็นการตอกผลึกความรู้เรื่องการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางอย่างแท้จริง เพราะ ต้องตระหนักในการเป็นผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางหลายอย่างเช่น การช่วยปิดเป็นความลับ เพราะเขาให้ดูการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางได้ แต่ไม่อนุญาตให้ถ่ายรูปคู่กรณีเนื่องจากเป็นเยาวชน ทั้งคู่ นักเรียนให้ความสนใจและสอบถามในเรื่องที่อยากรู้หรือแสดงความคิดเห็นในการศึกษาดูงานอย่างเต็มที่ จากการสังเกตคุณครูโดยภาพรวมพบว่าครูมีความตระหนัก เห็นความสำคัญของการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์ชีวิตให้กับนักเรียนและเข้าใจกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางโดยผู้รักษากฎหมายอย่างแท้จริงครูมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้กำกับคนใหม่ของ สภอ. เพื่อเป็นเครือข่ายในการทำโครงการพัฒนาเยาวชนเด็ก ๆ ให้เป็นคนดีของสังคมในโอกาสต่อไป และครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการศึกษาดูงานอย่างใกล้ชิดครูได้มีการสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษามีการจดและเน้นย้ำข้อควรปฏิบัติเพื่อนำกลับไปปฏิบัติครูสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นในการศึกษาดูงานในครั้งนี้อย่างสนใจ

กลุ่มนักเรียนตัวแทนไปศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่สถานีตำรวจภูธร อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น โดยจากการสังเกต พฤติกรรมการให้ความสนใจ และการแสดงออกขณะศึกษาดูงาน ตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น โดยมี มีพฤติกรรมชีวิต คือนักเรียน มีความตระหนักและเห็นความสำคัญเพราะนักเรียนเคยฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางมาแล้วที่มาศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์จริงให้กับตนเองหลังการศึกษาดูงานนักเรียน: มีความตระหนักเพิ่มมากขึ้นเพราะจากเหตุการณ์จริงที่ได้เห็นเพราะมีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางจึงทำให้เหตุการณ์ที่ดูเลวร้ายแต่ปรับมาเป็นเรื่องที่พอจะคุยกันได้ นักเรียน ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ

ตามกิจกรรมในเรื่องนี้เป็นอย่างดี โดยนักเรียนได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างเช่นการมีจรรยาบรรณของผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางในการปกปิดเป็นความลับในกรณีที่ไม่ควรเปิดเผยและ ในการศึกษาดูงานในครั้งนี้นอกจากความรู้เรื่องการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางแล้ว นักเรียนยังได้ความรู้เกี่ยวกับ การเป็นประชาชนที่ดี จากคู่มือประชาชนที่ได้รับ และทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อตำรวจ ว่าตำรวจไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด ตำรวจเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่เพื่อดูแลความสงบเรียบร้อยให้กับประชาชนตลอดเวลา จากการสัมภาษณ์ครูพบว่า จากการที่ครูได้เข้าร่วมในการอบรมอย่างต่อเนื่องมาตลอดจึงมีความตระหนักและให้ความสำคัญให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยครูมีความเห็นว่าก่อนหรือหลังการศึกษาดูงานก็เห็นความสำคัญในเรื่องนี้อยู่แล้วเพราะได้เข้าร่วมในการอบรมอย่างต่อเนื่องมาตลอดจึงมีความตระหนักและให้ความสำคัญให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดแต่ได้ตระหนักเพิ่มขึ้นในเรื่องของจรรยาบรรณผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางในการช่วยรักษาเป็นความลับให้คู่กรณีอย่างจริงจังในกรณีที่ต้องปกปิดเป็นความลับและ: จากการศึกษาดูงานการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางครู ได้ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติตามกิจกรรมในเรื่องนี้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะการที่ไม่ถ่ายรูปในขณะที่ทำการเจรจาไกล่เกลี่ยเพราะผู้เสียหายและคู่กรณีเป็นเยาวชน ครูได้นำขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางและวิธีการพูดตลอดจนการรักษาความลับเพื่อนำไปปรับใช้ในการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางของนักเรียนที่โรงเรียนครู เห็นว่าจากการศึกษาดูงาน:ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อข้าราชการตำรวจเพิ่มมากขึ้น และควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าช่วยในการดำเนินการพัฒนานักเรียนในแต่ละครั้งในการเป็นวิทยากรก็ได้

จากการฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่โรงเรียนของตน โดยสถานการณ์จริง และในกรณีที่ไม่ใช่สถานการณ์จริง พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการสืบเสาะหาข้อเท็จจริงได้เป็นอย่างดี เพราะมีการติดตามพยานยืนยันข้อเท็จจริงทุกครั้งในการพิจารณาพร้อมด้วยและมีความสามารถในการไต่สวนและพิจารณาเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆจากคดีแรกจนถึงทุกคดีในปัจจุบัน มีความยุติธรรมในการทำหน้าที่เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนที่ ๆ และน้อง ๆ สมกับที่ได้รับควมไว้วางใจวางตัวเป็นกลางได้ดีมาก มีความสามารถในการพิจารณาตัดสินความผิดได้เป็นที่ยอมรับเพราะทุกกรณีที่พิจารณาตัดสินเป็นคู่กรณียอมรับในความผิดของตัวเองและพิจารณาโทษของตัวเอง ผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางทำหน้าที่แค่ป้อนคำถามและหาพยานมายืนยันในความผิดให้เขายอมรับให้ได้เท่านั้น นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมประพฤติให้คู่กรณีรับผิดชอบได้อย่างไม่มีปัญหาเพราะเขาเป็นผู้พิจารณาโทษตัวเอง ผู้ควบคุมประพฤติทำหน้าที่แค่ดูแลความเรียบร้อยในสิ่งที่เขากำลังทำและเขียนบันทึกรายงานเท่านั้น นักเรียนสามารถป้อนคำถามเพื่อนำเสนอทางเลือกให้ผู้เข้ารับการไกล่เกลี่ยได้หลากหลายได้หลากหลายทางเลือกในการให้ยอมรับผิดหรือการพิจารณาทำโทษตัวเองได้อย่างสบายใจไม่มีบับคั้นจิตใจผู้กระทำผิดให้เจ็บใจต่อไปอีก ที่สำคัญสิ่ง

ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน คือ รู้จักที่จะเชื่อโดยหาหลักฐานพยานก่อนที่จะเชื่อและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในกลุ่มอื่น ๆ ได้ คือ พฤติกรรมการพูดใส่ร้าย พูดไม่จริง อันเป็นสาเหตุหนึ่งของความรุนแรง

จากการสัมภาษณ์นักเรียนโดยภาพรวมพบว่านักเรียน เคยเป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยกรณีเพื่อนทะเลาะวิวาทกันบ้าง ผลออกมาเพื่อนดีกันบ้างไม่ดีกันบ้าง หลังจากการฝึกปฏิบัติการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางในสถานศึกษา นักเรียนมีความรู้และสามารถพิจารณาไกล่เกลี่ยคดีทะเลาะวิวาทให้เขาคิดกันได้ทุกคดีถึงแม้ว่าอาจต้องเสียเวลามากน้อยในการค้นหาความจริง เมื่อมีปัญหา นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนจะนำคู่กรณีมาพูดคุยกันเพื่อหาความจริงว่าเรื่องราวเป็นมาอย่างไร และจะอย่างไรต่อไปดีที่จะไม่ทำให้ทั้งสองทะเลาะวิวาทกันอีกและเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันต่อไปได้ ให้เขาช่วยคิดและมีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องราวของตนเอง

นักเรียนคิดว่าการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางช่วยลดปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในด้านการทะเลาะวิวาทได้ดีเป็นอย่างมากเพราะทุกครั้งที่เกิดปัญหาคู่กรณีจะถูกบันทึกภาพไว้เป็นหลักฐานในแฟ้มว่าเป็นคู่ที่ทะเลาะวิวาทกันเหมือนเป็นแฟ้มที่ไม่ดีไม่มีใครอยากถ่ายรูปแบบนั้น เขาก็จะพยายามที่จะไม่มีเรื่องราวกันอีกเห็นได้จากการที่คู่ไหนเคยดีกันแล้ว จะไม่มีเรื่องทะเลาะวิวาทกันอีกเลย นักเรียน : สามารถดำเนินการในการควบคุมความประพฤติให้รับผิดชอบและลงโทษผู้กระทำผิดได้ ถูกต้องเป็นที่ยอมรับ ทุกครั้ง เพราะก่อนตัดสินพิจารณาคดี ได้ทำงานอย่างหนักในการหาพยานมายืนยันให้เขารับผิดด้วยตัวเองพิจารณาโทษของตัวเองจึงไม่เคยตัดสินคดีผิด และจากการฝึกปฏิบัติจริงนักเรียนมีขั้นตอนในการลดความรุนแรงโดยการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางดังนี้

เทคนิควิธีในการในการลดความรุนแรงโดยการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางของโรงเรียนบ้านคำแค้นมีดังนี้

1. เมื่อมีคดีหรือเรื่องราวเกิดขึ้นคู่กรณีจะถูกนำมาเพื่อบันทึกในสมุดบันทึกว่าวันนี้เขาได้มีเรื่องทะเลาะวิวาทกันให้เขาเซ็นยอมรับทราบทั้งสองฝ่ายในสิ่งที่ได้กระทำในวันนี้
2. นัดคู่กรณีมาเจรจาไกล่เกลี่ยกันในอีก 2 วันต่อไปทุกคู่พร้อมแจ้งให้พวกเขาทราบวันเวลาในการนัดหมาย
3. ทีมเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางทำหน้าที่ในการสืบเสาะหาความจริงพร้อมพยานหลักฐานให้ได้ ก่อนวันนัดหมาย 2 วัน
4. เมื่อถึงวันนัดหมาย และทุกคนมาพร้อม ผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางแจ้งกฎของห้องเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางให้คู่กรณีได้ทราบและปฏิบัติดังนี้
  - 1) ห้ามพูดคำหยาบ หรือตะโกนเสียงดังโวยวายใส่กัน
  - 2) เมื่อมีคนพูดคนอื่นต้องฟัง อย่างใจเย็น
  - 3) ห้ามพูดในสิ่งที่ไม่จริง หรือมีความลับต่อกัน

4) ทุกเรื่องของคู่มือจะถูกเก็บเป็นความลับไม่เปิดเผย สัญญาต่อกัน

5. เมื่อพิจารณาใกล้เกลี่ยเรียบร้อยแล้วให้คู่มือที่เป็นผู้กระทำผิด พิจารณาลงโทษตัวเอง ที่ได้ทำเรื่องไม่ดีเสื่อมเสียต่อโรงเรียนครูอาจารย์ที่ปรึกษา ว่าเขาจะทำอะไรเพื่อเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ ให้กับโรงเรียนโดยมีควบคุมประพฤติเป็นผู้ป้องกันคำถามว่าสิ่งที่กระทำสมควรกับโทษที่ลงโทษตัวเองหรือไม่ หนักไป หรือเบาไปหรือไม่ เพื่อให้เขาได้ทำงานให้สมกับความผิดและอายุตัวเอง กับงานที่ทำ

6. ควบคุมประพฤติจะนำคู่มือให้ไปทำงาน และทำงานเสร็จเขาก็จะเซ็นรับทราบใน สมุดบันทึกการบำเพ็ญประโยชน์ของคู่มือที่ทำผิดถือว่าสิ้นสุดการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง

จากการติดตามประเมินผลการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่มร่วมกับครู ผู้ปกครอง พบว่า การศึกษาแนวทางในการลดความรุนแรงในการการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลาง เมื่อทำความเข้าใจ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยของการอบรมและฝึกปฏิบัติ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการอบรมและฝึกปฏิบัติผู้วิจัย และผู้เข้าร่วมอบรม ร่วมกันหาข้อสรุปแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ปรับปรุงจุดด้อยที่เกิดขึ้น และเสริมส่วนที่เป็นจุดเด่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ ตามแบบสังเกตและสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นพบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อแนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนมีความตระหนัก และเห็นความเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมสนทนากลุ่มหลังจากได้รับการรายงานความเป็นและความสำคัญของการศึกษาแนวทางในการลดความรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนตามตัวแปร 4 ด้าน ที่รายงานให้ทราบ โดยการฟังอย่างตั้งใจ และหลังจากนั้น ได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมในการทำกิจกรรม ในการร่วมสรุปสังเคราะห์องค์ความรู้ที่นำไปสู่การลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาด้วย ความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการลดความรุนแรงของนักเรียนโดยการปฏิบัติงานการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางในสถานศึกษา ว่าเห็นผล โดยมีการตั้งคำถามและเสนอแนะในกิจกรรมอย่างตั้งใจและให้ความสำคัญตลอดการเข้าร่วม จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยภาพรวมพบว่า ความรุนแรงของนักเรียนในอดีตโดยเฉพาะเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทรุนแรงมาก ถึงขนาดมีคนพูดว่า บ้านคำแคนบ้านนักเลง บ้านคือ บ้านมิน ถ้าจะ เอาเป็นลูกเขยหลานเขย ห้ามเอาที่บ้านนี้ และปัจจุบัน ความรุนแรงลดลงจริงเพราะไม่เห็นผู้ปกครองออกมาฟ้องครูเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทกันเหมือนก่อน แต่ก็ยังมีให้เห็นอยู่บ้างแต่เป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อยเท่านั้น โดยที่ผ่านมามีไม่มีแนวทางที่เป็นรูปร่างชัดเจนที่เห็นก็แค่เรียกทั้งสองฝ่ายมาทำความเข้าใจปรับคำรักษาพยาบาลตามบาดแผลที่เห็น โดยไม่ได้ใครสวนหาสาเหตุที่แท้จริงและให้เขายอมรับผิดด้วยตัวเองเรื่องจึงไม่เคยจบดีๆจึงไปมีเรื่องกันต่อตามงานบุญต่างๆด้วยเรื่องเพียงเล็กน้อยในอดีตแต่ยังคิดในใจของเขาไม่เคยลืมทำให้เกิดเป็นปัญหาของกลุ่มใหญ่เพิ่มขึ้นเพราะพาพรรคพวกมาด้วย ไม่ได้มาคนเดียวและจากการที่ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเจรจาใกล้เกลี่ยคนกลางมาใช้ในการแก้ปัญหาและลดความรุนแรง

ของนักเรียนในสถานศึกษาปัจจุบัน ความรุนแรงลดลงปัญหาที่คลี่คลายและจบในโรงเรียนเพราะเขายอมรับผิดด้วยตัวเองไม่มีใครบังคับแต่การยอมรับผิดเกิดจากการที่เราได้ให้โอกาสเขาได้หยุดคิดพิจารณาถึงสิ่งที่เขาได้กระทำไปแล้ว พวกเขาไม่เคยรังแกกันอีกในคู่ที่ผ่านการเจรจาไกล่เกลี่ยแล้ว เพราะเขาบอกว่ากลัวถูกถ่ายรูปติดในแฟ้มประวัตินักเรียนที่ทำผิดเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องน่าอาย และอีกเหตุผลหนึ่งก็คือ การพูดให้ร้าย ในกลุ่มเพื่อนลดลงเพราะนักเรียนที่ได้ยินเรื่องราวจะไม่ด่วนสรุปเชื่อเพียงแค่คำบอกเล่าอีกต่อไป พวกเขาจะตามหาที่มาของคำพูดจนพบว่าจริงไม่จริงอย่างไร จนทำให้ผู้กล่าวร้ายคนอื่นไม่กล้าทำอีก เพราะโดนจับได้ และคนอื่น ๆ ก็ได้นำไปเพื่อปรับใช้กับตนเอง เมื่อความเข้าใจผิดลดลง ความรุนแรงด้านต่าง ๆ ก็ลดลงไป

จากผลการดำเนินการวิจัยทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีทักษะกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่ชัดเจนจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงและประสบผลสำเร็จในการเจรจาไกล่เกลี่ยทุกคู่กรณี โดยพวกเขายอมรับผิดได้ด้วยตัวเอง และไม่กลับมาทะเลาะวิวาทกันอีก กับคู่เดิม หรือก่อเรื่องกับคู่ใหม่อีก และที่สำคัญได้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขึ้นในการฝึกการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางคือนักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม รู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์ พิจารณาก่อนการตัดสินใจทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการหาหลักฐานประกอบ ในการที่จะเชื่อในสิ่งที่ได้รับรู้ และเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการเป็นผู้เจรจาไกล่เกลี่ยคนกลางที่ดี ว่ามีบทบาทสำคัญในทุกที่

ครูกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมรับการอบรม เกิดการสังเคราะห์องค์ความรู้ โดยเห็นว่าควรช่วยกันปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวให้เกิดในเยาวชนของเราให้แพร่หลาย เพื่อที่พวกเขาจะได้ช่วยกันทำให้สังคมสงบสุขในวันข้างหน้าต่อไปในทุกที่ทุกหน่วยงานที่พวกเขาได้ไปประกอบการอยู่ และได้นำไปเขียนโครงการ โดยได้ประยุกต์ใช้และเพิ่มเติมบางส่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนต่อไปในชื่อ โครงการ ผู้พิทักษ์ความยุติธรรมน้อยในโรงเรียน เสนอต่อผู้บริหารเพื่อขยายผลบรรจุเป็นโครงการของโรงเรียนแม่ข่ายจากจำนวนสมาชิกทั้งหมด 5 โรงเรียน เพื่อผลักดันให้เกิดศูนย์คุณธรรมกำแพง ตามแผนปฏิบัติการโครงการไทยเข้มแข็ง (SP2) ต่อไป

